

ΈΚΘΕΣΗ 2023

ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΒΡΥΞΕΛΛΩΝ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΤΟΥ ΒΕΛΓΙΟΥ
ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ
ΕΛΛΑΔΑΣ – ΒΕΛΓΙΟΥ

Συντάκτης

Τζανέτος Καραντζής
Γενικός Σύμβουλος Οικονομικών & Εμπορικών Υποθέσεων Β'

Βρυξέλλες, Σεπτέμβριος 2023

Πίνακας περιεχομένων

1	Οικονομία Βελγίου	3
1.1	Επισκόπηση της οικονομίας του Βελγίου	3
1.1.1	Η δομή της οικονομίας.....	3
1.2	Βασικά οικονομικά μεγέθη	4
1.2.1	Εξωτερικό εμπόριο.....	9
1.2.2	Επενδύσεις	15
1.3	Στοιχεία της οικονομίας των Περιφερειών του Βελγίου	15
1.4	Οικονομικές προβλέψεις	16
1.5	Οικονομικές σχέσεις του Βελγίου	17
2	Οικονομικές σχέσεις Ελλάδας – Βελγίου.....	18
2.1	Διμερές εμπόριο	18
2.1.1	Εμπόριο αγαθών	18
2.1.2	Εμπόριο υπηρεσιών	22
2.1.3	Επενδύσεις της Ελλάδας στο Βέλγιο.....	23
2.1.4	Επενδύσεις του Βελγίου στην Ελλάδα	26
2.2	Θεσμικό πλαίσιο οικονομικής συνεργασίας Ελλάδας - (χώρας).....	28
3	Απολογισμός δράσεων οικονομικής διπλωματίας 2019	28
4	Συμπεράσματα – προτάσεις	29
4.1	Προοπτική ανάπτυξης διμερούς εμπορίου αγαθών και υπηρεσιών	29
4.2	Προοπτική προσέλκυσης επενδύσεων	32
4.3	Προτάσεις δράσεων ενίσχυσης εξωστρέφειας.....	32
4.4	Χρήσιμες διευθύνσεις.....	35

Κατάλογος πινάκων

Πίνακας 1: Βασικά οικονομικά μεγέθη Βελγίου

Πίνακας 2: Εξωτερικό εμπόριο Βελγίου 2018-2022

Πίνακας 3: Εξαγωγές αγαθών Βελγίου 2021-2022 - κυριότεροι κλάδοι

Πίνακας 4: Εισαγωγές αγαθών Βελγίου 2021-2022 – κυριότεροι κλάδοι

Πίνακας 5: Οι 10 Σημαντικότεροι προορισμοί εξαγωγών Βελγίου και η θέση της Ελλάδας 2022 (εκατ. ευρώ)

Πίνακας 6: Οι 10 σημαντικότεροι προμηθευτές Βελγίου και η θέση της Ελλάδας 2022 (εκατ. ευρώ)

Πίνακας 7: Επενδύσεις από και προς το Βέλγιο (εκατ.ευρώ)

Πίνακας 8: Εμπορικό ισοζύγιο Ελλάδας –Βελγίου (εκατ. ευρώ)

Πίνακας 9 : Ελληνικές εξαγωγές στο Βέλγιο 2021-2022 – μεγάλες κατηγορίες (χιλ. ευρώ)

Πίνακας 10: Ελληνικές εξαγωγές στο Βέλγιο 2022 – 10 κυριότερα προϊόντα

Πίνακας 11 : Ελληνικές εισαγωγές από το Βέλγιο 2021-2022 –μεγάλες κατηγορίες (χιλ. ευρώ)

Πίνακας 12: Ελληνικές εισαγωγές από το Βέλγιο 2022 – κυριότερα προϊόντα

Πίνακας 13: Τουριστικές αφίξεις και εισπράξεις στην Ελλάδα από το Βέλγιο (χιλ.)

Πίνακας 14: Επενδύσεις της Ελλάδας στο Βέλγιο

Πίνακας 15: Επενδύσεις του Βελγίου στην Ελλάδα

Πίνακας 16: Προοπτική ανάπτυξης διμερούς εμπορίου αγαθών και υπηρεσιών

Πίνακας 17: Προοπτική προσέλκυσης επενδύσεων από το Βέλγιο.

Πίνακας 18 : Βελγικές επιχειρήσεις στην Ελλάδα

1 Οικονομία Βελγίου

1.1 Επισκόπηση της οικονομίας του Βελγίου

Το Βέλγιο είναι μία από τις έξι ιδρυτικές χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, βρίσκεται στην καρδιά της Δυτικής Ευρώπης, η θέση της χώρας αποτελεί αναμφισβήτητα βασική πτυχή της οικονομίας της καθώς η πρωτεύουσα του Βελγίου, Βρυξέλλες, φιλοξενούν μεγάλο αριθμό ευρωπαϊκών και διεθνών οργανισμών.

Το Βέλγιο είναι ομοσπονδιακή βασιλευόμενη κοινοβουλευτική δημοκρατία, με αρχηγό του κράτους τον Βασιλέα Φίλιππο. Η νομοθετική εξουσία ασκείται από δύο σώματα: τη Βουλή των Αντιπροσώπων (150 μέλη) και τη Γερουσία (60 μέλη).

Οι τρεις διοικητικές περιφέρειες (Βαλλονία, Φλάνδρα, Βρυξέλλες) και οι γλωσσικές κοινότητες (γαλλόφωνη, φλαμανδόφωνη, γερμανόφωνη) μαζί με την Ομοσπονδιακή Κυβέρνηση συγκροτούν επτά κέντρα αποφάσεων. Η Ομοσπονδιακή Κυβέρνηση αποφασίζει για θέματα εξωτερικής πολιτικής, άμυνας, δημόσιων οικονομικών, δικαιοσύνης, κοινωνικής ασφάλισης και σημαντικό τμήμα των κλάδων δημόσιας υγείας και εσωτερικών υποθέσεων, ενώ στη δικαιοδοσία των τριών περιφερειών ανήκουν τα κοινωνικά και πολιτιστικά θέματα, η επιστημονική έρευνα, η εκπαίδευση, η γεωργική πολιτική, το εξωτερικό εμπόριο και η αναπτυξιακή βοήθεια. Σύμφωνα με εκτιμήσεις, η τάση περαιτέρω αποκέντρωσης και αυτονομίας των τριών περιφερειών σε θέματα κυρίως προϋπολογισμού και οικονομικής διαχείρισης, που οφείλεται κυρίως στις οικονομικές ανισότητες μεταξύ των περιοχών αυτών, προωθείται έντονα από την περιοχή της Φλάνδρας.

Η Βέλγικη οικονομία με κύρια πλεονεκτήματα την θέση της χώρας, τις σύγχρονες υποδομές, την διαφοροποιημένη παραγωγική βάση και την εξωστρέφεια της, είναι μία από τις χώρες με το υψηλότερο κατά κεφαλήν εισόδημα στην Ευρώπη.

1.1.1 Η δομή της οικονομίας

Η βελγική οικονομία, χαρακτηρίζεται από αυξημένη συμβολή στην διαμόρφωση του ΑΕΠ του τομέα των υπηρεσιών. Το μερίδιο των υπηρεσιών στη συνολική ακαθάριστη προστιθέμενη αξία αντιπροσωπεύει το 77,4 % το 2020. Η συμμετοχή της βιομηχανίας, κατασκευών και ενέργειας κυμαίνεται στο 21,7%, ενώ της γεωργίας είναι 0,8%.

Οι ισχυροί κλάδοι της βελγικής βιομηχανίας είναι η χημική βιομηχανία (35,3% της συνολικής βιομηχανικής προστιθέμενης αξίας), η βιομηχανία τροφίμων (16,4% της συνολικής βιομηχανικής προστιθέμενης αξίας και το 5,1% των εξαγωγών της χώρας) και η βιομηχανία σιδήρου και χάλυβα η οποία απασχολεί περί τα 8.300

άτομα. Το 2022 οι εξαγωγές του κλάδου αντιπροσώπευσαν το 4,3% του συνόλου των εξαγωγών της χώρας (20,9 δις ευρώ).

Στο πλαίσιο της χημικής βιομηχανίας εντάσσεται η φαρμακοβιομηχανία η οποία εκτιμάται ότι απασχολεί άμεσα 42.000 άτομα και έμμεσα 132.000, ενώ οι εξαγωγές του κλάδου το 2022 ανήλθαν σε 72,5 δις ευρώ (16,5% του συνόλου εξαγωγών). Οι ιδιωτικές και δημόσιες επενδύσεις για έρευνα και τεχνολογία στον συγκεκριμένο κλάδο ανέρχονται σε περισσότερα από 5 δις ευρώ ετησίως. Ιδιαίτερη βαρύτητα κατέχει ο τομέας της βιοφαρμακευτικής και βιοτεχνολογίας.

Ιδιαίτερη μνεία αξίζει ο κλάδος μεταποίησης τροφίμων και ποτών. Αν και οι Βέλγοι αποτελούν μόνο το 2,2% του πληθυσμού της ΕΕ, ο τομέας τροφίμων του Βελγίου παράγει το 4,2% του κύκλου εργασιών του τομέα στην Ευρώπη και το 3,5% της προστιθέμενης αξίας του. Ο τομέας τροφίμων του Βελγίου είναι ο μεγαλύτερος βιομηχανικός εργοδότης καθώς μετρά περίπου 4.500 εταιρίες και απασχολεί άμεσα πάνω από 88.000 εργαζομένους. Επιπλέον, ο κλάδος παράγει 137.000 έμμεσες θέσεις εργασίας σε σχετικούς κλάδους και υπηρεσίες υποστήριξης. Τέλος, χάρη σε ένα ευνοϊκό εμπορικό ισοζύγιο, ο τομέας τροφίμων και ποτών έχει θετική επίδραση στην οικονομία του Βελγίου. Με βάση μια παραγωγική ποικιλία βοοειδών (*Belgian Blue*) και σε εκτεταμένες χοιροτροφικές μονάδες στο βόρειο τμήμα της χώρας, ο κλάδος επεξεργασίας κρέατος είναι αναμφίβολα σημαντικός για τον τομέα των τροφίμων. Επίσης σημαντικός για το εμπόριο τροφίμων είναι και ο τομέας επεξεργασίας λαχανικών. Η χώρα πραγματοποιεί το 40% των ευρωπαϊκών εξαγωγών και το 20% των παγκόσμιων εξαγωγών στο τομέα των κατεψυγμένων λαχανικών.

Άλλες σημαντικές βιομηχανίες είναι εκείνη του εξοπλισμού μέσω μεταφοράς (8,4% των εξαγωγών της χώρας), των υφασμάτων/ένδυσης (19.300 εργαζόμενοι, 2,1% των εξαγωγών της χώρας και 1,8% της συνολικής βιομηχανικής προστιθέμενης αξίας) και του υάλου (11.800 θέσεις εργασίας και 2,1% του συνόλου των εξαγωγών).

1.2 Βασικά οικονομικά μεγέθη

Μετά την οικονομική κρίση του 2020, το 2021 η βελγική οικονομία είχε σημαντική ανάκαμψη, ισχυρότερη από το αναμενόμενο, η οποία συνεχίσθηκε με σημαντικά μειωμένο όμως ρυθμό το 2022. Παρ' ότι η οικονομία ήταν σχεδόν στάσιμη το δεύτερο ήμισυ του 2022 και εκφράσθηκαν φόβοι ότι η χώρα ίσως εισέλθει σε τροχιά τεχνικής ύφεσης, η χώρα έδειξε αξιοσημείωτη ανθεκτικότητα, κυρίως λόγω της ισχυρής εσωτερικής ιδιωτικής κατανάλωσης.

Το κατά κεφαλήν ΑΕΠ του Βελγίου ευρίσκεται στο 120% του μέσου όρου της ΕΕ.

Η στασιμότητα της οικονομίας το β' εξάμηνο 2022 αποδίδεται κυρίως στις επιπτώσεις της ενεργειακής κρίσης. Οι συνακόλουθες αυξήσεις των τιμών ενέργειας από τη μία συμπίεσαν το διαθέσιμο εισόδημα των βελγικών νοικοκυριών και συνεπώς περιόρισαν την κατανάλωση και από την άλλη αύξησαν το κόστος παραγωγής τροφοδοτώντας πληθωριστικές πιέσεις. Και ενώ το θέμα της δυναμικής της κατανάλωσης αντιμετωπίστηκε εν πολλοίς με το αμφιλεγόμενο μέτρο της τιμαριθμικής αναπροσαρμογής των μισθών, η μεταποίηση υπέστη σημαντικό πλήγμα από την ενεργειακή κρίση, αφήνοντας ουσιαστικά ως κινητήρια δύναμη της οικονομίας της χώρας το 2022 τις υπηρεσίες.

Πίνακας 1: Βασικά οικονομικά μεγέθη Βελγίου

ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΤΗΣΙΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ 2022

Ονομαστικό ΑΕΠ	€552,4 δις ευρώ	Μεταβολή ΑΕΠ	+3,1%	Κατά κεφαλήν ΑΕΠ	€47.250
Ανεργία	5,5%	Πληθωρισμός	10,3%	Χρέος Γενικής Κυβέρνησης (% ΑΕΠ)	105,0

Στο μακροοικονομικό μέτωπο, τα δημόσια οικονομικά εκτέλεσαν πλήρως τον ρόλο της απορρόφησης κραδασμών της πανδημίας και της ενεργειακής κρίσης, με το κόστος όμως ενός σημαντικού δημοσιονομικού ελλείμματος (-4% του ΑΕΠ). Η αύξηση των επιτοκίων της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας δεν βοήθησε την τόνωση της οικονομικής ανάπτυξης, ενώ ο δομικός πληθωρισμός της χώρας (4,9%) ήταν από τους υψηλότερους στην Ευρ. Ένωση. Η πολιτική της τιμαριθμικής αναπροσαρμογής των μισθών μπορεί να προστάτευσε τα εισοδήματα και να τόνωσε εν τίνι μέτρω την οικονομική δραστηριότητα μέσω της διατήρησης της αγοραστικής δύναμης, αλλά εκφράζεται σκεπτικισμός σε ό,τι αφορά το καθαρό οικονομικό αποτύπωμα του μέτρου, αφού εκτιμάται ότι παράλληλα ανατροφοδοτεί τις πληθωριστικές πιέσεις και αποτελεί αντικίνητρο στις άμεσες ξένες επενδύσεις με το να κρατά το εργατικό κόστος σε υψηλά επίπεδα. Οι προβλέψεις για το 2023 είναι ότι τα το δημόσιο χρέος και το δημοσιονομικό έλλειμμα θα διευρυνθούν ελαφρά, το ΑΕΠ θα παρουσιάσει αναιμική αύξηση περί το 1,5% και ο δομικός πληθωρισμός θα αυξηθεί αισθητά. Η Ευρ. Επιτροπή κάλεσε το Βέλγιο να αντιμετωπίσει τις ανωτέρω διαρθρωτικές στρεβλώσεις της οικονομίας του με σειρά μεταρρυθμίσεων σε κρίσιμους τομείς όπως το συνταξιοδοτικό, την αγορά εργασίας και το φορολογικό, συνδέοντας την όποια πρόοδο με την απελευθέρωση κονδυλίων του Ταμείου Ανθεκτικότητας και Ανάπτυξης. Όμως το πολύπλοκο διοικητικό και πολιτικό σύστημα της χώρας, οι εύθραυστες τρέχουσες ισορροπίες στον ευρύ κυβερνητικό συνασπισμό και το γεγονός ότι το 2024 είναι έτος κοινοβουλευτικών

εκλογών, δεν δημιουργούν τις προϋποθέσεις γενναίων, βιώσιμων και με μακροπρόθεσμο ορίζοντα παρεμβάσεων στους ανωτέρω τομείς.

Επίσης οι ενδεδειγμένες πολιτικές σύμφωνα με την Κεντρική Τράπεζα πρέπει να γίνουν περισσότερες επενδύσεις στην πράσινη μετάβαση, για να διευκολυνθεί η ανακατανομή των πόρων σε τομείς με ισχυρό αναπτυξιακό δυναμικό, να ενθαρρυνθεί η καινοτομία και η υιοθέτηση νέων τεχνολογιών και, τέλος, να κινητοποιηθεί η αγορά εργασίας μειώνοντας τις ελλείψεις δεξιοτήτων ενώ παράλληλα ενισχύεται το ποσοστό συμμετοχής στην αγορά εργασίας. Οι δημόσιες δαπάνες πρέπει επίσης να επικεντρωθούν περισσότερο στις επενδύσεις προκειμένου να διορθωθούν οι συνεχιζόμενες ελλείψεις στις υποδομές, ιδίως όσον αφορά τις μεταφορές, την ενεργειακή ασφάλεια, την εκπαίδευση, την υγειονομική περίθαλψη και την ψηφιακή τεχνολογία. Η υποβοήθηση αυτής της δύσκολης αλλαγής των οικονομικών πολιτικών είναι ο στόχος των σχεδίων ανάκαμψης που υποστηρίζονται από τα νέα χρηματοδοτικά μέσα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η μετά COVID συγχρονισμένη αναζωπύρωση της παγκόσμιας οικονομικής δραστηριότητας μαζί με γεωπολιτικούς παράγοντες συνέχισαν να προκαλούν την άνοδο των τιμών της ενέργειας και των εμπορευμάτων κατά το 2022. Σε ό,τι αφορά την ενέργεια το Βέλγιο καταβάλλει προσπάθειες να καταστεί μελλοντικός κόμβος διακίνησης πράσινου και γαλάζιου υδρογόνου, ενώ παράλληλα δόθηκε παράταση στη λειτουργία πυρηνικών μονάδων παραγωγής ενέργειας για να καλυφθούν οι ανάγκες κατά την περίοδο της ενεργειακής μετάβασης. Επίσης, ανέκαθεν το Βέλγιο κατείχε τεχνολογία στο τομέα της ατομικής ενέργειας.

Μισθοί και ανταγωνιστικότητα.

Η αυτόματη τιμαριθμική αναπροσαρμογή των μισθών και των κοινωνικών παροχών όπως εφαρμόζεται στο Βέλγιο στοχεύει στη προστασία των νοικοκυριών από τη πτώση της αγοραστικής δύναμης που προκαλείται από τον πληθωρισμό. Η Κεντρική Τράπεζα του Βελγίου εκτιμά ότι η διατήρηση της ευρωστίας της αγοραστικής δύναμης του μέσου Βέλγου προστάτευσε τη χώρα από μία πιθανή υφεσιακή πορεία στο τέλος του 2022.

Εκτός από την τιμαριθμική αναπροσαρμογή, έχει θεσπισθεί μια ολόκληρη σειρά από πιο συγκεκριμένα μέτρα (τα οποία γίνονται δεκτά από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή) για τη μείωση των λογαριασμών ενέργειας. Ως εκ τούτου, η βελγική κυβέρνηση έλαβε ορισμένες αποφάσεις σχετικά με την κάλυψη του κοινωνικού τιμολογίου, των συντελεστών ΦΠΑ και των ad-hoc μεταβιβάσεων για να μετριάσει τις επιπτώσεις των υψηλών τιμών ενέργειας στους προϋπολογισμούς των νοικοκυριών.

Δεδομένου ότι η αυτόματη τιμαριθμική αναπροσαρμογή των μισθών είναι ασυνήθιστη αλλού στην Ευρώπη και στον υπόλοιπο κόσμο, επηρεάζει αναπόφευκτα το εργατικό κόστος (ιδίως σε επιχειρήσεις εντάσεως εργασίας, μικρομεσαίες μεταποιητικές επιχειρήσεις με μικρό περιθώριο κέρδους και τον κλάδο λιανικής) και την ανταγωνιστικότητα κόστους της βελγικής οικονομίας βραχυπρόθεσμα και συνεπώς βαραίνει αρνητικά στην ροή ξένων επενδύσεων προς τη χώρα. Επίσης θεωρείται ότι ανατροφοδοτεί τις πληθωριστικές πιέσεις. Για τον λόγο αυτό τον τελευταίο καιρό στον δημόσιο διάλογο περί των οικονομικών έχει εκφρασθεί σκεπτικισμός αναφορικά με το καθαρό οικονομικό αποτύπωμα του μέτρου και διεθνείς οργανισμοί όπως ο ΟΟΣΑ καλούν το Βέλγιο να επανεκτιμήσει το εύρος του.

Έλλειμμα Προϋπολογισμού και Δημόσιο χρέος

Τα μέτρα αντιμετώπισης της πανδημίας και της ενεργειακής κρίσης δοκίμασαν επί τριετία τα δημόσια οικονομικά της χώρας.

Το έλλειμμα του προϋπολογισμού της γενικής κυβέρνησης αναμένεται να κυμανθεί περί το 5% το 2023, ενώ το δημόσιο χρέος περί το 106%.

Το δημοσιονομικό έλλειμμα επιβαρύνεται, πέραν από τα μέτρα αντιμετώπισης της πανδημίας και της ενεργειακής κρίσης, από τις αυξημένες, λόγω επιταχυνόμενης γήρανσης του πληθυσμού, δαπάνες για το συνταξιοδοτικό (αύξηση της κατώτατης σύνταξης), το γενναιόδωρο πλαίσιο πρόνοιας και την αύξηση της ονομαστικής μισθολογικής δαπάνης λόγω της εφαρμογής της τιμαριθμικής αναπροσαρμογής.

Η αύξηση των επιτοκίων από την ΕΚΤ αναμένεται να είναι ένας από τους παράγοντες που θα επιβαρύνουν τη σχέση δημόσιου χρέους προς ΑΕΠ. Το δημόσιο χρέος βρίσκεται σε πολύ υψηλά επίπεδα και δεν αναμένεται να αποκλιμακωθεί σε μεσοπρόθεσμο τουλάχιστον ορίζοντα, παρ' όλο που η ωρίμανση των τίτλων του δημοσίου είναι μεσο-μακροπρόθεσμη.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει καλέσει το Βέλγιο να προβεί σε μεταρρυθμίσεις στο συνταξιοδοτικό και φορολογικό σύστημα, καθώς και στην αγορά εργασίας, προκειμένου να ορθολογικοποιηθούν οι δαπάνες στη πρόνοια και το συνταξιοδοτικό και να χρηματοδοτηθούν τα μέτρα ενεργειακής στήριξης και προστασίας των νοικοκυριών από τον πληθωρισμό.

Πληθωρισμός

Ο μέσος πληθωρισμός του 2022 έφθασε το 10.3%, από 3,2% το 2021. Η αύξηση οφείλεται κυρίως στην αύξηση των τιμών ενέργειας και τροφίμων. Πέραν

της ενέργειας, η αύξηση των τιμών των λιπασμάτων και ζωοτροφών, αλλά και η διατάταξη της εφοδιαστικής αλυσίδας, λόγω του πολέμου της Ουκρανίας ενίσχυσαν τον πληθωρισμό τροφίμων. Στο βαθμό που θα μειωθούν αυτές οι τιμές το 2023, αναμένεται αποκλιμάκωση του πληθωρισμού. Επίσης τον πληθωρισμό τροφοδότησε η σταδιακή και με χρονική υστέρηση ανάκληση των γενναιόδωρων μέτρων προστασίας των εισοδημάτων (στα οποία συγκαταλέγεται η ευνοϊκή νομισματική πολιτική της ΕΕ, μέσω των χαμηλών επιτοκίων της ΕΚΤ) λόγω της πανδημίας. Όμως ο δομικός πληθωρισμός αναμένεται να παραμείνει σε υψηλά επίπεδα (7,3% τον Δεκέμβριο 2022) και να αποτελέσει τροχοπέδη στη μείωση του γενικού πληθωρισμού. Εκτιμάται ότι η αναπροσαρμογή των μισθών είναι η σημαντικότερη αιτία της διατήρησης του υψηλού δομικού πληθωρισμού.

Προκλήσεις για τη βελγική οικονομία

Όπως προαναφέρθηκε, η πανδημία και ο πόλεμος στην Ουκρανία, αποτέλεσαν εξωγενείς παράγοντες, η αντιμετώπιση των οποίων σε βάθος χρόνου ανέδειξε τις δομικές αδυναμίες της βελγικής οικονομίας. Το γενναιόδωρο πλαίσιο κοινωνικής πρόνοιας και συνταξιοδότησης, η προστασία της αγοραστικής δύναμης μέσω της πολιτικής τιμαριθμικής προσαρμογής και το πολύπλοκο και κοστοβόρο διοικητικό σύστημα της χώρας είναι οι βασικότερες διαθρωτικές αιτίες που επιβαρύνουν τα δημόσια οικονομικά και μεσο-μακροπρόθεσμα απειλούν τη παραγωγικότητα και διεθνή ανταγωνιστικότητα της οικονομίας της χώρας, ενώ δημιουργούν ευνοϊκές συνθήκες για την αποβιομηχάνιση.

Τα σημαντικότερα μέτρα που καλείται να λάβει το Βέλγιο, και για τα οποία έχουν υπάρξει πρόσφατες συστάσεις από την ΕΕ είναι:

- Εξασφάλιση της βιωσιμότητας των δημοσιονομικών της χώρας. Στο κεφάλαιο αυτό συμπεριλαμβάνεται η αναμόρφωση της συνταξιοδοτικής, ιατροφαρμακευτικής και ασφαλιστικής δαπάνης, ανάγκη που καθίσταται ακόμα επιτακτικότερη λόγω της επιταχυνόμενης γήρανσης του πληθυσμού.
- Να καταστεί ελκυστικότερη η εργασία, μέσω μειώσεων στις εργατικές και εργοδοτικές εισφορές, αλλά και μέσω της ορθολογικοποίησης και απλοποίησης του καθεστώτος επιδομάτων ανεργίας και λοιπών κοινωνικών παροχών. Σε κάθε περίπτωση θεωρείται αναγκαίο να αυξηθεί η χρηματική διαφορά μεταξύ εργασίας και ανεργίας.
- Λόγω των υπαρχόντων ελλειμμάτων, το Βέλγιο θα πρέπει να εφαρμόσει το ανωτέρω σχέδιο με δημοσιονομικά ουδέτερο τρόπο, δηλαδή το συνεπαγόμενο κόστος θα πρέπει να καλυφτεί από άλλα δημοσιονομικά ή μη έσοδα.
- Τόνωση της παραγωγικότητας μέσω επενδύσεων σε έρευνα και τεχνολογία, αλλά και διευκόλυνση της εργασιακής κινητικότητας και τόνωση της ευελιξίας του εργασιακού πλαισίου.

- Μεταρρύθμιση της εκπαιδευτικής διαδικασίας, ώστε να υπάρχει καλύτερη αντιστοίχιση μεταξύ ζήτησης και προσφοράς ειδικοτήτων στον χώρο της απασχόλησης.
- Επιτάχυνση της μετάβασης στη πράσινη και ψηφιακή οικονομία.

1.2.1 Εξωτερικό εμπόριο

Η βελγική οικονομία με κύρια πλεονεκτήματα την θέση της χώρας, τις σύγχρονες υποδομές, την διαφοροποιημένη παραγωγική βάση, είναι μία από τις πλέον εξωστρεφείς οικονομίες παγκοσμίως.

Το 2022 το Βέλγιο ήταν ο 8^{ος} σημαντικότερος εξαγωγέας παγκοσμίως και 13^{ος} σημαντικότερος εισαγωγέας. Το ίδιο έτος οι εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών της χώρας αντιπροσωπεύουν το 95,3% του ΑΕΠ της χώρας.

Το Βέλγιο αποτελεί πλέον ένα διεθνές διαμετακομιστικό κέντρο εκμεταλλεόμενο την γεωγραφική του θέση και τις πολύ υψηλού επιπέδου υποδομές του. Η χώρα διαθέτει ένα εξαιρετικό οδικό και σιδηροδρομικό δίκτυο συνδεδεμένο με τις γειτονικές ανεπτυγμένες χώρες, το δεύτερο μεγαλύτερο λιμάνι της Ευρώπης στην Αμβέρσα, ενώ τα τελευταία χρόνια αναβάθμισε το αεροδρόμιο της Λιέγης σε ένα σημαντικό διαμετακομιστικό κόμβο για προϊόντα από την Ασία.

Πίνακας 2 : Εξωτερικό εμπόριο Βελγίου 2018-2022 (αξία σε εκατ. ευρώ)

	2018	2019	2020	2021	2022
Εξαγωγές αγαθών	293.871	279.270	261.154	326.709	440.212
Εισαγωγές αγαθών	297.838	284.890	264.024	333.038	448.100
Εμπορικό ισοζύγιο	-3.967	-5.620	-2.870	-6.329	-7.888
Εξαγωγές υπηρεσιών	105.172	108.969	106.421	116.381	132.404
Εισαγωγές υπηρεσιών	105.876	109.499	104.633	115.116	136.336
Ισοζύγιο υπηρεσιών	-703	-540	+1.788	+1.265	-3.932

Πηγές: Banque Nationale de Belgique, Institut des Comptes Nationaux

Οι βιομηχανίες της χώρας συγκεντρώνονται κυρίως στην Φλαμανδική περιοχή (βόρεια), η οποία είναι και η πλέον πυκνοκατοικημένη. Οι βιομηχανικές δραστηριότητες περιλαμβάνουν εργοστάσια συναρμολόγησης οχημάτων, μεταλλουργίες, μονάδες παραγωγής ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού και επιστημονικών οργάνων, εργοστάσια μεταποίησης τροφίμων και ποτών καθώς και μονάδες παραγωγής χημικών προϊόντων.

Με εξαίρεση το 2020 το εμπορικό ισοζύγιο του Βελγίου το παρουσιάζει ένα συνεχώς διευρούμενο έλλειμμα. Σημειώνεται ότι το 2020 το έλλειμμα περιορίστηκε εξ αιτίας των αυξημένων, λόγω πανδημίας, εξαγωγών φαρμακευτικών προϊόντων.

Ο τομέας των υπηρεσιών το 2022 εμφάνισε σημαντικό έλλειμμα κυρίως λόγω του της αύξησης του ελλείματος στον τομέα των μεταφορών και τουρισμού.

Πίνακας 3: Εξαγωγές αγαθών Βελγίου 2021-2022 - κυριότεροι κλάδοι (εκατ. ευρώ)

	2021		2022		Μεταβολή στην αξία
	Αξία	%	Αξία	%	%
Προϊόντα χημικών και συναφών βιομηχανιών	96.236	29,5	116.664	26,5	21,2
Ορυκτά προϊόντα	30.042	9,2	90.071	20,5	199,8
Εξοπλισμός μεταφορών	34.054	10,4	37.068	8,4	8,8
Μηχανήματα, ηλεκτρικός εξοπλισμός και τα μέρη τους	31.313	9,6	35.819	8,1	14,4
Μέταλλα & τεχνουργήματα	27.120	8,3	31.433	7,1	15,9
Πλαστικές ύλες	24.084	7,4	27.357	6,2	13,6
Τρόφιμα, ποτά, καπνός	19.124	5,9	22.251	5,1	16,4
Πολύτιμη ή ημιπολύτιμη πέτρα/ πολύτιμα μέταλλα	18.573	5,7	20.650	4,7	11,1
Ζώντα ζώα και παρασκευάσματα	7.732	2,4	9.428	2,1	21,9

Πηγές: Banque Nationale de Belgique, Institut des Comptes Nationaux

Οι ισχυροί εξαγωγικοί κλάδοι της βελγικής βιομηχανίας είναι η χημική βιομηχανία που περιλαμβάνει και την φαρμακοβιομηχανία, ο τομέας των μεταφορικών μέσων και μέρη αυτών, η βιομηχανία βασικών μετάλλων και μεταποιημένων μεταλλικών προϊόντων, οι πλαστικές ύλες και παράγωγα τους, η κατεργασία πολύτιμων και ημιπολύτιμων λίθων με κυριότερο κλάδο την κατεργασία διαμαντιών. Παράλληλα σημαντική είναι η εξαγωγική βιομηχανία τροφίμων και ποτών όπου σημαντική εξαγωγική επίδοση έχουν τα κατεψυγμένα λαχανικά, κρέατα (κυρίως βοδινά) και ο ζύθος.

Στις εισαγωγές σημαντική είναι επίσης η χημική βιομηχανία όπως και ο εξοπλισμός μεταφορών με βάση τα οχήματα. Επισημαίνουμε ότι στο Βέλγιο υπάρχουν εργοστάσια μεγάλων αυτοκινητοβιομηχανιών όπως η Volvo και η Audi.

Πίνακας 4: Εισαγωγές αγαθών Βελγίου 2021-2022 – κυριώτεροι κλάδοι (εκατ. ευρώ)

	2021		2022		Μεταβολή στην αξία
	Αξία	% στο σύνολο	Αξία	% στο σύνολο	%
Ορυκτά Προϊόντα	49.409	15,0	116.191	25,9	135,2
Προϊόντα χημικών και συναφών βιομηχανιών	81.898	24,8	99.353	22,2	21,3
Μηχανήματα, ηλεκτρικός εξοπλισμός και τα μέρη τους.	43.481	13,2	51.153	11,4	17,6
Εξοπλισμός μεταφορών	36.717	11,1	40.415	9,0	10,1
Μέταλλα & τεχνουργήματα	24.649	7,5	27.959	6,2	13,4
Πολύτιμους ή ημιπολύτιμους λίθους	16.750	5,1	18.876	4,2	12,7
Πλαστικές ύλες	15.599	4,7	18.867	4,2	21,0
Τρόφιμα, Ποτά, Καπνός	12.746	3,9	14.349	3,2	12,6
Φυτικά Προϊόντα, λαχανικά	9.569	2,9	11.391	2,5	19,0
Οπτικά όργανα, φωτογραφικά, όργανα ακρίβειας/μέτρησης/ελέγχου, χειρουργικά και ιατρικά όργανα	8.832	2,7	9.798	2,2	10,9

Πηγή: Banque Nationale de Belgique, Institut des Comptes Nationaux

Αναμφισβήτητα ο κυριώτεροι εμπορικοί εταίροι του Βελγίου είναι οι χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Διαχρονικά το ποσοστό εξαγωγών και εισαγωγών από και προς τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης ξεπερνά το 60% του συνόλου των συναλλαγών.

Σημειώνεται η απουσία της Κίνας από τη πρώτη δεκάδα (κατατάσσεται 11^η με 6,0 δις ευρώ) σε ό,τι αφορά τους προορισμούς των βελγικών εξαγωγών.

Παράλληλα η περιοχή της Αμβέρσας κατέχει την πρώτη θέση στον κόσμο, στο εμπόριο διαμαντιών, παρόλο που το 2017 εισήχθη ένας επιπλέον φόρος ο «φόρος καρατίων» όπως ονομάζεται, ο οποίος δυσκολεύει την θέση της Αμβέρσας στο εμπόριο διαμαντιών, έναντι ανταγωνιστών όπως το Ντουμπάι και το Τελ Αβίβ.

Η Ελλάδα διαχρονικά κατέχει μερίδιο κάτω από 1% σε ό,τι αφορά τόσο τις εξαγωγές όσο και τις εισαγωγές του Βελγίου.

Πίνακας 5 :Οι 10 Σημαντικότεροι προορισμοί εξαγωγών Βελγίου και η θέση της Ελλάδας 2022 (εκατ. ευρώ)

	Χώρα	Αξία εξαγωγών 2022	% στο σύνολο
1	ΓΕΡΜΑΝΙΑ	88.802	20,2
2	ΟΛΛΑΝΔΙΑ	62.280	14,1
3	ΓΑΛΛΙΑ	54.576	12,9
4	ΗΠΑ	29.887	6,8
5	ΗΝ. ΒΑΣΙΛΕΙΟ	22.603	5,1
6	ΙΤΑΛΙΑ	16.576	3,8
7	ΙΣΠΑΝΙΑ	11.176	2,5
8	ΠΟΛΩΝΙΑ	9.495	2,2
9	ΙΑΠΩΝΙΑ	9.464	2,2
10	ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ	7.560	1,7
37	ΕΛΛΑΔΑ	1.736	0,4

Πηγές: Banque Nationale de Belgique, Institut des Comptes Nationaux

Παράλληλα και σε ότι αφορά τις εισαγωγές επίσης το μεγαλύτερο μέρος αυτών προέρχεται από τις γειτονικές χώρες (Ολλανδία, Γαλλία, Γερμανία) όπου καλύπτουν το 43,4% αυτών.

Εμπορικό πλεόνασμα παρουσιάζει το εμπόριο με την **Γαλλία** που φθάνει περίπου τα 8 δις ευρώ το 2022, το βασικότερο εξαγωγίμο προϊόν με την Γαλλία είναι τα χημικά/φαρμακευτικά (9,9 δις ευρώ), ενώ στις εισαγωγές πρώτη θέση καταλαμβάνουν τα ορυκτά καύσιμα (9,6 δις ευρώ). Άλλα προϊόντα περιλαμβάνουν βασικά μέταλλα, οχήματα και μηχανήματα.

Με το **Ηνωμένο Βασίλειο** το 2022 εμφάνισε εμπορικό έλλειμμα για το Βέλγιο (περίπου 5,5 δις ευρώ) μετά από σειρά πλεονασματικών ετών. Η εξέλιξη αυτή οφείλεται κυρίως στην εισαγωγή ορυκτών καυσίμων (28 δις ευρώ το 2022 από 2,9 δις ευρώ το 2021). Οι βελγικές εξαγωγές στο Ηνωμένο Βασίλειο αφορούν κυρίως τη χημικά/φάρμακα και εξαρτήματα μεταφορικών μέσων. Η εικόνα του εμπορίου άλλαξε το 2019 λόγω απαγόρευσης εισαγωγών οχημάτων Diesel στο Ηνωμένο Βασίλειο με αποτέλεσμα την μείωση των Βελγικών εξαγωγών οχημάτων ενώ σημαντικό ρόλο διαδραμάτισε και το Brexit. Αν εξαιρεθεί η περίπτωση των ορθκτών καυσίμων το 2022, το εμπόριο με το Ηνωμένο Βασίλειο είναι σε πτωτική τάση τα τελευταία χρόνια.

Το κυριότερο εισαγόμενο προϊόν από την **Ολλανδία** είναι τα καύσιμα με αξία κυρίως λόγω του λιμανιού του Rotterdam καθώς και μηχανήματα. Πέραν των καυσίμων, το δεύτερο σημαντικότερο εξαγωγίμο προϊόν ήταν το 2022 τα μεταποιημένα τρόφιμα/ποτά/καπνός (4,5 δις ευρώ). Το μεγαλύτερο έλλειμμα παρουσιάζεται με την Ολλανδία και οφείλεται, σε μεγάλο βαθμό, στην μεταφορά πετρελαιοειδών από το λιμάνι του Ρότερνταμ.

Μεγάλο έλλειμμα του εμπορικού ισοζυγίου εμφανίζεται με την **Ιρλανδία** (περίπου 17,5 δις ευρώ), αποκλειστικά λόγω της εισαγωγής φαρμακευτικών και οργανικών χημικών προϊόντων.

Πίνακας 6: Οι 10 σημαντικότεροι προμηθευτές Βελγίου και η θέση της Ελλάδας 2022 (εκατ. ευρώ)

	Χώρα	Αξία εισαγωγών 2022	% στο σύνολο
1	ΟΛΛΑΝΔΙΑ	92.036	20,5
2	ΓΕΡΜΑΝΙΑ	55.925	12,5
3	ΓΑΛΛΙΑ	46.751	10,4
4	ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ	28.085	6,3
5	ΗΠΑ	23.900	5,3
6	ΙΡΛΑΝΔΙΑ	20.188	4,5
7	ΙΤΑΛΙΑ	19.499	4,4
8	ΚΙΝΑ	16.164	3,6
9	ΡΩΣΙΑ	10.571	2,4
10	ΙΑΠΩΝΙΑ	8.482	1,9
60	ΕΛΛΑΔΑ	0.318	-

Πηγή: Banque Nationale de Belgique, Institut des Comptes Nationaux & ΕΛΣΤΑΤ

Το εμπορικό ισοζύγιο με τη Γερμανία είναι για το Βέλγιο, επί σειρά ετών, θετικό. Οι κυριότερες εισαγωγές από την **Γερμανία** οχήματα (7,9 δις ευρώ) και μηχανήματα (7,8 δις ευρώ). Οι εξαγωγές του Βελγίου στην Γερμανία περιλαμβάνουν οργανικά χημικά (8,6 δις ευρώ), βασικά μέταλλα (7,3 δις) οχήματα (5,7 δις ευρώ) και λιπάσματα (5,6 δις ευρώ).

Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι το Βέλγιο παρουσιάζει από το 2019 θετικό εμπορικό ισοζύγιο με τις **ΗΠΑ**, το οποίο ανήλθε το 2022 σε περίπου 6 δις ευρώ. Επίσης είναι ενδιαφέρον ότι το Βέλγιο εξάγει φαρμακευτικά προϊόντα αξίας 16,8 δις ευρώ στις ΗΠΑ ενώ εισάγει μόνο 6 δις ευρώ.

Η **Κίνα** αποκτά όλο και μεγαλύτερη σημασία για το Βέλγιο. Ο όγκος εμπορίου ανήλθε από 13,2 δις ευρώ το 2018 σε 22,2 δις ευρώ το 2022 και το εμπορικό ισοζύγιο είναι επί σειρά ετών αρνητικό για το Βέλγιο. Το 2020 για πρώτη χρονιά έγινε 8^{ος} σημαντικότερος προμηθευτής του Βελγίου αμέσως μετά τις γειτονικές ευρωπαϊκές χώρες. Το 2022 παρέμεινε σε αυτή την θέση. Να σημειώσουμε ότι η Alibabaa από το 2019 επέλεξε το αεροδρόμιο της Λιέγης για την μεταφορά των εμπορευμάτων της στην περιοχή αυξάνοντας σημαντικά την

εμπορευματική κίνηση με το Βέλγιο και καθιστώντας το αεροδρόμιο ένα σημαντικό εμπορευματικό κέντρο.

Η **Ιαπωνία** βρίσκεται στους κυριότερους προμηθευτές του Βελγίου λόγω της εισαγωγής οχημάτων που αφορούν τα 5,6 δις από τα συνολικά 8,5 δις που εισάγει το Βέλγιο, ενώ το 75,8% των βελγικών εξαγωγών αφορά φαρμακευτικά.

Στην **Ιταλία** το κυριότερο εξαγωγίμο, αλλά και εισαγόμενο προϊόν είναι τα φαρμακευτικά (20,5% επί του συνόλου εξαγωγών και 49,7% επί των εισαγωγών).

Το **Λουξεμβούργο** βρίσκεται στην λίστα των 10 κυριότερων εξαγωγικών προορισμών για το Βέλγιο με περίπου 2,6 δις ευρώ εξαγωγές ορυκτών καυσίμων.

Η **Πολωνία** επίσης έχει γίνει σημαντικός εμπορικός εταίρος τα τελευταία χρόνια με εξαγωγές από πλευράς Βελγίου πάνω από 2 δις ευρώ σε οχήματα (21,1% επί του συνόλου) και χημικά (1,8 δις ευρώ), ενώ εισάγει από την Πολωνία οχήματα και μέρη τους (2 δις ευρώ) μηχανήματα αξίας 1 δις ευρώ.

Επίσης το διμερές εμπόριο με την **Τουρκία** οι εμπορικές σχέσεις αν και δεν ήταν ποτέ σημαντικές δείχνουν μια άνοδο από 6 δις ευρώ το 2018 σε περίπου 8,5 δις ευρώ το 2022. Το εμπορικό ισοζύγιο είναι σταθερά θετικό για το Βέλγιο (1,7 δις το 2022). Σηματικότερες εξαγωγές από το Βέλγιο είναι τα πλαστικά (0,9 δις ευρώ), βασικά μέταλλα (0,9 δις ευρώ) και οχήματα και μέρη (0,6 δις ευρώ). Το Βέλγιο εισάγει οχήματα και μέρη τους (1 δις ευρώ), μηχανήματα (0,5 δις ευρώ) και ορυκτά καύσιμα (0,4 δις ευρώ).

Το εμπορικό ισοζύγιο μεταξύ Βελγίου και **Ρωσίας** είναι παραδοσιακά ελλειμματικό εις βάρος του Βελγίου (περίπου 8 δις ευρώ το 2022), αν και ο όγκος εμπορίου δεν είναι ιδιαίτερα μεγάλος (9,4 δις το 2017 και 13,1 δις το 2022). Το 2021, η Ρωσία ήταν ο 25ος πελάτης του Βελγίου. Οι εξαγωγές από το Βέλγιο προς τη Ρωσία ανήλθαν σε 2,6 δις το 2022 ενώ ως προμηθευτής η Ρωσία κατείχε τη 10η θέση το 2021, με 10,6 δις ευρώ. Το 2022, τα φαρμακευτικά προϊόντα, αντιπροσώπευαν 1,3 δις (50% του συνόλου) των συνολικών πωλήσεων Βελγίου προς τη Ρωσία. Ως αναμενόμενο τα 7 δις ευρώ (από 2,4 δις το 2021) αφορούν ορυκτά καύσιμα και τα 1,3 δις ευρώ πολύτιμα και ημιπολύτιμα μέταλλα και λίθοι.

Δύο χιλιάδες εκατόν πενήντα έξι βελγικές εταιρείες επηρεάζονται άμεσα ή έμμεσα από τις κυρώσεις που επιβλήθηκαν στη Ρωσία.Υπάρχουν 1.621 βελγικές εταιρείες με έμμεσους δεσμούς στη Ρωσία, σε σύγκριση με 470 στην Ουκρανία

Να σημειώσουμε ότι το 2021 η **Ουκρανία** ήταν ο 68^{ος} πελάτης των Βελγικών εξαγωγών με 407 εκατ. ευρώ το 2022 από 605,3 εκατ. ευρώ το 2021 και 55^{ος} προμηθευτής του Βελγίου με 396,1 εκατ. ευρώ το 2022 από 519.9 εκατ. ευρώ το 2021.

1.2.2 Επενδύσεις

Πίνακας 7: Επενδύσεις από και προς το Βέλγιο (εκατ.ευρώ)

	2018	2019	2020	2021	2022
ΞΑΕ (συνολικά κεφάλαια – απόθεμα τέλος έτους αναφοράς)	492.159	513.745	518.238	533.857	508.481
Άμεσες επενδύσεις στο εξωτερικό (συνολικά κεφάλαια – απόθεμα τέλος έτους αναφοράς)	517.313	602.131	552.246	621.276	654 611

Πηγή: Banque Nationale de Belgique, Institut des Comptes Nationaux

Σημειώνεται ότι από τις εισερχόμενες επενδύσεις τα 498,8 δις ευρώ αφορούν επενδύσεις χαρτοφυλακίου, ενώ το αντίστοιχο ποσό στις εξερχόμενες είναι 626,4 δις ευρώ.

Η Γαλλία είναι ο μεγαλύτερος επενδυτής στο Βέλγιο με απόθεμα με 133 δις ευρώ, με δεύτερη την Ολλανδία (111,2 δις ευρώ) και μετά το Λουξεμβούργο (107,1 δις ευρώ απόθεμα). Τέταρτη είναι η Γερμανία με 26,7 δις ευρώ και πέμπτες οι ΗΠΑ με 22,4 δις ευρώ απόθεμα.

Οι βελγικές επενδύσεις έχουν κατευθυνθεί κυρίως σε Ολλανδία (205,1 δις ευρώ), Λουξεμβούργο (126,8 δις ευρώ) και Ηνωμένο Βασίλειο (75,6 δις ευρώ).

1.3 Στοιχεία της οικονομίας των Περιφερειών του Βελγίου

Το Βέλγιο έχει έκταση 30.528 τετρ. χλμ. από τα οποία 13.521 τετρ. χλμ. ανήκουν στην περιοχή της Φλάνδρας, 16.845 τετρ. χλμ. στην περιοχή της Βαλλονίας και 162 τετρ. χλμ. στην περιοχή των Βρυξέλλες. Με πληθυσμιακή πυκνότητα 370,3 κατοίκους ανά τετραγωνικό χιλιόμετρο (στοιχεία 2014) είναι, μία από τις πλέον πυκνοκατοικημένες χώρες της Ε.Ε. Η πρωτεύουσα Βρυξέλλες έχει πληθυσμό 1,2 εκατ. κατοίκους, ενώ άλλες σημαντικές πόλεις είναι η Αμβέρσα (περίπου 1 εκατ. κατοίκους), η Λιέγη και η Γάνδη.

Διοικητικά διαιρείται σε τρεις γεωγραφικές και διοικητικές περιοχές: τη περιοχή της Φλάνδρας, τη Βαλλονία και τις Βρυξέλλες, οι οποίες υποδιαιρούνται σε δέκα συνολικά επαρχίες που συγκεντρώνουν 589 κοινότητες: 262 η Βαλλονία, 308 η Φλάνδρα και 19 οι Βρυξέλλες 2 .

Ο Πληθυσμός του Βελγίου είναι 11.258.434 κάτοικοι (στοιχεία 2015) και κατανέμεται στις τρεις περιοχές ως εξής:

- Περιοχή της Φλάνδρας (6,46 εκατ. κάτοικοι),
- Περιοχή της Βαλλονίας (3,6 εκατ. κάτοικοι), και
- Περιοχή των Βρυξελλών (1,2 εκατ. κάτοικοι).

Οι τρεις περιοχές εκτός από διοικητικές περιφέρειες αποτελούν και τρεις γλωσσικές κοινότητες: τη γαλλόφωνη, τη φλαμανδόφωνη, και μικρό αριθμό από γερμανόφωνους στα σύνορα με την Γερμανία.

Η Φλάνδρα είναι η ατμομηχανή της βελγικής οικονομίας, όπου παράγεται το 58,9% του ΑΕΠ της χώρας. Το ποσοστό συμμετοχής της Βαλλονίας στο βελγικό ΑΕΠ είναι 23,0%, ενώ της περιφέρειας Βρυξελλών 18,1%. Εκτιμάται ότι το 2022 η οικονομία της Φλάνδρας αναπτύχθηκε κατά 3,3%, της περιφέρειας Βρυξελλών 3,5% και της Βαλλονίας 2,8%.

Βέβαια οι διαφορές εντός της χώρας απεικονίζονται στο διαφορετικό κατά κεφαλήν εισόδημα των τριών διαφορετικών περιοχών, σύμφωνα με εκτιμήσεις για το 2022. Η περιοχή της Βαλλονίας (κατά κεφαλήν εισόδημα στο Βέλγιο € 47.250) είχε ετήσιο κατά κεφαλήν εισόδημα 30.900 ευρώ, αρκετά χαμηλότερο από το μέσο εισόδημα, η περιοχή των Βρυξελλών 72.000 πολύ υψηλότερα από το κατά κεφαλήν της χώρας και η περιοχή της Φλάνδρας 43.300 ευρώ.

Η υποδομή μεταφορών και επικοινωνίας είναι ιδιαίτερα ανεπτυγμένη σε ολόκληρη τη χώρα όσον αφορά στους μεγάλους δρόμους, τους σιδηροδρόμους, τις πλωτές οδούς, τα διεθνή αεροδρόμια (Βρυξέλλες, Λιέγη, Charleroi, Ostend, Αμβέρσα και Courtrai) και θαλάσσιους λιμένες (Αμβέρσα, Zeebrugge, Γάνδη και Οστάνδη). Το Βέλγιο διαθέτει ένα από τα πλέον ανεπτυγμένα τηλεπικοινωνιακά δίκτυα "ευρείας ζώνης" στην Ευρώπη.

1.4 Οικονομικές προβλέψεις

Δύο φορές το χρόνο, η Κεντρική Τράπεζα του Βελγίου (NBB) δημοσιεύει οικονομικές προβλέψεις για το Βέλγιο. Η οικονομική δραστηριότητα στην οικονομία του Βελγίου επιβραδύνεται και δεν αναμένεται να αναπτυχθεί σημαντικά βραχυπρόθεσμα λόγω των υψηλών τιμών ενέργειας και του πληθωρισμού.

Κατά την πανδημία, αλλά και την περίοδο που την ακολούθησε, η οποία σηματοδεύθηκε από την ουκρανική κρίση με τα συνεπακόλουθά της, η βελγική οικονομία έδειξε ιδιαίτερη ανθετικότητα κυρίως λόγω της εσωτερικής ζήτησης. Όμως η τα μέτρα θωράκισης της οικονομίας και της κοινωνίας έχουν αναπόφευκτα επιβαρύνει τα ήδη προβληματικά δημόσια οικονομικά της χώρας, διατηρώντας σε υψηλά επίπεδα τόσο το δημοσιονομικό έλλειμμα όσο και το δημόσιο χρέος.

Η επίμονα προβληματική εικόνα των δημόσιων οικονομικών, αλλά και ο υψηλός δομικός πληθωρισμός έχουν αναδείξει τις δομικές και διαρθρωτικές αδυναμίες και αγκυλώσεις της βελγικής οικονομίας, όπως το γενναιόδωρο αλλά μη στοχευμένο σύστημα κοινωνικών παροχών και συνταξιοδότησης, τον γηράσκοντα πληθυσμό, τη φορολογική επιβάρυνση της εργασίας και το υψηλό κόστος παραγωγής το οποίο υποδουλίζεται από την εφαρμογή της τιμαριθμικής αναπροσαρμογής των μισθών.

Ειδικά το πλαίσιο της τιμαριθμικής αναπροσαρμογής των μισθών, μπορεί να στήριξε την κατανάλωση και συνεπώς την ανάπτυξη της οικονομικής δραστηριότητας κατά την δύσκολη περίοδο της πανδημίας, όμως εσχάτως έχει δεχθεί σειρά επικρίσεων στη βάση της ανατροφότητας του πληθωρισμού, της διατήρησης του κόστους παραγωγής σε υψηλό επίπεδο, το οποίο με τη σειρά του έχει αρνητικές επιπτώσεις στην διεθνή οικονομική ανταγωνιστικότητα της χώρας, αλλά και της προσέλκυσης ξένων επενδύσεων.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις πρόσφατες συστάσεις της καλεί το Βέλγιο να προωθήσει σειρά διαρθρωτικών αλλαγών που θα σε πρώτο επίπεδο θα πρέπει να καταστήσουν την παραμονή σε καθεστώς κοινωνικών ενισχύσεων λιγότερο ελκυστική για μερίδα του ανενεργού εργατικού δυναμικού και να δώσουν κίνητρα για την ένταξη στην αγορά εργασίας. Επίσης τονίζει την ανάγκη αναμόρφωσης του συνταξιοδοτικού συστήματος και την φορολογική ελάφρυνση της εργασίας, ενώ προτείνει την επιμόρφωση σε ειδικότητες που έχει ανάγκη η παραγωγική διαδικασία αλλά ευρίσκονται σε έλλειψη.

Προβλέψεις της Κεντρικής Τράπεζας του Βελγίου (NBB) 2023-2024

	2023 (Π)	2024 (Π)
ΑΕΠ	1,4	1,3
ΑΝΕΡΓΙΑ	5,9	5,7
ΠΛΗΘΩΡΙΣΜΟΣ	5,4	3,0
ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΕΛΛΕΙΜΜΑ % ΑΕΠ	-4,6	-4,8
ΔΗΜΟΣΙΟ ΧΡΕΟΣ % ΑΕΠ	108,9	111,9

Πηγή: Banque Nationale de Belgique (NBB)

1.5 Οικονομικές σχέσεις του Βελγίου

Το Βέλγιο εκτός από ιδρυτικό μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μετέχει σε πληθώρα διεθνών οργανισμών. Οι σημαντικότεροι από αυτούς είναι το NATO ο Παγκόσμιος Οργανισμός Εμπορίου (ΠΟΕ), ΟΟΣΑ, Paris Club, Σύμβαση Schengen, ΟΗΕ, κλπ. Πλήρη βάση δεδομένων διεθνών συμφωνιών που έχει υπογράψει το Βέλγιο από το έτος 1987 μπορούν οι ενδιαφερόμενοι να εντοπίσουν στην σχετική ιστοσελίδα του ομοσπονδιακού Υπουργείου Εξωτερικών, στην διεύθυνση [http://diplomatie.belgium.be/fr/traites/base de donnees traites](http://diplomatie.belgium.be/fr/traites/base%20de%20donnees%20traites)

2 Οικονομικές σχέσεις Ελλάδας – Βελγίου

2.1 Διμερές εμπόριο

Οι ελληνικές εξαγωγές στο Βέλγιο το 2022 σημείωσαν αύξηση κατά 49,8%. Φυσικά ένα μέρος αυτής της μεγάλης αύξησης οφείλεται στον πληθωρισμό. Το Βέλγιο απορροφά το 1,3% των ελληνικών εξαγωγών το 2022. Οι εισαγωγές από το Βέλγιο σημείωσαν επίσης άνοδο της τάξης του 19,7%. Το Βέλγιο καλύπτει το 2,6% των ελληνικών εισαγωγών.

Το 2021 το Βέλγιο ήταν ο 23^{ος} πελάτης των ελληνικών εξαγωγών και ο 11^{ος} προμηθευτής μας.

Το εμπορικό ισοζύγιο είναι διαχρονικά αρνητικό για τη χώρα μας, με σταθερές τάσεις διεύρυνσης.

2.1.1 Εμπόριο αγαθών

Πίνακας 8: Εμπορικό ισοζύγιο Ελλάδας –Βελγίου (εκατ. ευρώ)

	2018	2019	2020	2021	2022
Εξαγωγές αγαθών (αξία)	419	479,6	385,1	463,9	694,8
Εισαγωγές αγαθών (αξία)	1.704,8	1.669,7	1.588,3	2.021,8	2.420,8
Εμπορικό ισοζύγιο (αξία)	-1.284,9	-1.190,1	-1.203,2	-1.557,9	-1.726,0

Πηγές: ΕΛΣΤΑΤ

Ανάλογα με το έτος παρουσιάζονται κάποιες διακυμάνσεις. Τα καπνά και προϊόντα καπνού, το αλουμίνιο, οι πλαστικές ύλες, ο ηλεκτρολογικός εξοπλισμός, τα παρασκευάσματα φρούτων και λαχανικών αποτελούν σημαντικές κατηγορίες εξαγωγίμων προϊόντων. Παράλληλα τα προϊόντα καπνού ενώ συνεχίζουν να αποτελούν σημαντική κατηγορία προϊόντων για τις ελληνικές εξαγωγές δείχνουν πτωτική τάση τα τελευταία χρόνια.

Πίνακας 9: Ελληνικές εξαγωγές στο Βέλγιο 2021-2022 – μεγάλες κατηγορίες (χιλ. ευρώ)

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

CN2		2021		2022		Μεταβολή
		Αξία	% στο σύνολο	Αξία	% στο σύνολο	
27	Ορυκτά Καύσιμα	19.020	4,0%	119.315	17,2%	527,3%
76	Αργίλιο και τεχνουργήματα	25.728	5,4%	58.298	8,4%	126,6%
24	Καπνά & προϊόντα καπνού	42.283	8,9%	47.450	6,8%	12,2%
74	Χαλκός & τεχνουργήματα	21.478	4,5%	47.084	6,8%	119,2%
20	Παρ/τα φρούτων & λαχανικών	34.242	7,2%	43.542	6,3%	27,2%
39	Πλαστικές ύλες	39.015	8,2%	36.683	5,3%	-6,0%
30	Φαρμακευτικά	22.961	4,8%	33.791	4,9%	47,2%
04	Γαλακτοκομικά προϊόντα	24.200	5,1%	32.731	4,7%	35,3%
99	Εμπιστευτικά	21.039	4,4%	31.533	4,5%	49,9%
72	Χυτοσίδηρος, Σίδηρος και Χάλυβας	18.100	3,8%	29.834	4,3%	64,8%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

Πίνακας 10: Ελληνικές εξαγωγές στο Βέλγιο 2022 – 10 κυριότερα προϊόντα (οκταψήφια κατάταξη)

CN8	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ	ΑΞΙΑ (χιλ. ευρώ)
27132000	Άσφαλτος από πετρέλαιο	59.177
24011060	Καπνά suncured ανατολικού τύπου, χωρίς αφαίρεση των μίσχων	40.735
99900000	Εμπιστευτικά προϊόντα	31.532
72139149	Χονδρόσυρμα θερμής έλασης, από σίδηρο ή μη κραματοποιημένο χάλυβα, ακανόνιστα περιελιγμένο	24.414
76071190	Φύλλα και λεπτές ταινίες, από αργίλιο, χωρίς υπόθεμα, που έχουν υποστεί απλή έλαση, με πάχος από 0,0	22.241
30049000	Φάρμακα	22.016
74111090	Σωλήνες από καθαρισμένο χαλκό, περιελιγμένοι ή αλλιώς λυγισμένοι	22.011
74111010	Ευθείς σωλήνες από χαλκό	21.915
27101943	Περιεκτικότητας κατά βάρος σε θείο που δεν υπερβαίνει το 0,001 %	21.283
04069032	Φέτα	20.743

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

Στον επόμενο πίνακα παρατίθεται στοιχεία για τις μεγάλες κατηγορίες προϊόντων που εισάγονται στην Ελλάδα σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ για τα δύο προηγούμενα έτη. Βασικές κατηγορίες αποτελούν τα προϊόντα χημικών βιομηχανιών και μηχανήματα.

Πίνακας 11: Ελληνικές εισαγωγές από το Βέλγιο 2021-2022 – οι 10 μεγαλύτερες κατηγορίες (χιλ. ευρώ)

		2021		2022		Μεταβολή
		Αξία	% στο σύνολο	Αξία	% στο σύνολο	%
30	Φαρμακευτικά	421.902	20,3%	496.825	20,5%	15,1%
39	Πλαστικές ύλες	164.130	7,9%	208.259	8,6%	21,2%
84	Μηχανολογικός εξοπλισμός	194.192	9,3%	168.173	6,9%	-15,5%
27	Ορυκτά καύσιμα	77.085	3,7%	149.199	6,2%	48,3%
64	Υποδήματα	98.598	4,7%	124.665	5,1%	20,9%
87	Οχήματα	119.827	5,8%	108.393	4,5%	-10,5%
29	Ανόργανα χημικά προϊόντα	84.711	4,1%	96.446	4,0%	12,2%
90	Όργανα και συσκευές οπτικών	104.837	5,0%	93.7901	3,9%	-11,8%
72	Χυτοσίδηρος, Σίδηρος και Χάλυβας	45.082	2,2%	73.083	3,0%	38,3%
61	Πλεκτά ενδύματα	57.959	2,8%	71.757	3,0%	19,2%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

Με βάση τα στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής τα κυριότερα προϊόντα που εισάγει η Ελλάδα από το Βέλγιο αφορούν φάρμακα και ιατρικό εξοπλισμό και στην συνέχεια μηχανολογικό εξοπλισμό. Μία σημαντική κατηγορία επίσης είναι τα υποδήματα καθώς και συσκευές τεχνητού κλίματος.

Πίνακας 12: Ελληνικές εισαγωγές από το Βέλγιο 2022 – κυριότερα προϊόντα

CN8	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ	ΑΞΙΑ (χιλ. ευρώ)
30049000	Φάρμακα	211.450
30021500	Ανοσολογικά προϊόντα, που παρουσιάζονται με μορφή δόσεων ή είναι συσκευασμένα για τη λιανική πώληση	149.307
27101962	Περιεκτικότητας κατά βάρος σε θείο που δεν υπερβαίνει το 0,1 %	123.616
30024110	Εμβόλια κατά των σχετιζόμενων με το SARS κορονοϊών (είδος SARS-CoV) Για 2021 Εμβόλια κατά των σχετιζόμενων με το SARS κορονοϊών (είδος SARS-CoV) με κωδ.30022010	78.227
64041100	Υποδήματα αθλητισμού, ό. συμπ. υποδήματα του τένις, καλαθόσφαιρας, γυμναστικής, προπόνησης και παρόμοια	45.265
87089997	Μέρη και εξαρτήματα για ελκυστήρες, αστικά λεωφορεία, επιβατικά αυτοκίνητα, αυτοκίνητα φορτηγά οχήματα και αυτοκίνητα οχήματα ειδικών χρήσεων των κλάσεων 8701 έως 8705	39.265
17019910	Ζάχαρη άσπρη χωρίς προσθήκη αρωματικών ή χρωστικών ουσιών , που περιέχει, σε ξερή κατάσταση, $\geq 99,5\%$	35.416
29173600	Τερεφθαλικό οξύ και τα άλατά του	33.405
39011090	Πολυαιθυλένιο πυκνότητας < 0,94, σε αρχικές μορφές (εκτός από γραμμικό πολυαιθυλένιο)	32.676
72104900	Άλλα κράμματα χυτοσιδήρου, σιδήρου και χάλυβα	32.497

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

Στον προηγούμενο πίνακα περιλαμβάνονται τα 10 κυριότερα προϊόντα που εισάγονται από το Βέλγιο με βάση τον τετραψήφιο κωδικό και στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Υπηρεσίας.

2.1.2 Εμπόριο υπηρεσιών

Μετά από κάμψη την περίοδο της πανδημίας οι ροές και τουριστικές εισπράξεις από το Βέλγιο επανέρχονται σταδιακά σε υψηλά επίπεδα, υπολείπονται όμως των ροών του 2019.

Πίνακας 13: Τουριστικές αφίξεις και εισπράξεις στην Ελλάδα από το Βέλγιο (χιλ.)

	2018	2019	2020	2021	2022
Αφίξεις από το Βέλγιο στην Ελλάδα	520,8	583,1	136,1	359,1	501,9
Μεταβολή %	31,5	11,9	-76,6	+164	+39,8
Εισπράξεις από Βέλγιο (εκατ. ευρώ)	399,4	453,3	92,3	292,0	360,0

Πηγή: Τράπεζα Ελλάδος

2.1.3 Επενδύσεις της Ελλάδας στο Βέλγιο.

Η παρουσία των ελληνικών επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στην βελγική αγορά είναι κυρίως στους τομείς της πληροφορικής και ανάπτυξης λογισμικού, τηλεπικοινωνιών, συμβουλευτικών υπηρεσιών προς επιχειρήσεις, κτηματομεσιτικών υπηρεσιών, εμπορίου πετρελαιοειδών / εφοδιασμού πλοίων, μεταλλουργίας (holding company), καθώς και εμπορίου άλλων προϊόντων.

Πίνακας 14: Επενδύσεις της Ελλάδας στο Βέλγιο

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Ροές (εκατ. ευρώ)	0	0	3	38	39	38
Απόθεμα (εκατ. ευρώ)	128	130	137	355	599	

Πηγή: Τράπεζα Ελλάδος

Σημαντική παρουσία στο Βέλγιο έχει η IntrasoftInternational S.A. στον τομέα παροχής υπηρεσιών πληροφορικής. Η εταιρεία IntrasoftInternational (με έδρα το Λουξεμβούργο και γραφείο στις Βρυξέλλες) απασχολεί περισσότερα από 150 άτομα και είναι από τους βασικούς πάροχους υπηρεσιών πληροφορικής δημοσίων υπηρεσιών του Βελγίου, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, της μεγαλύτερης εταιρείας τηλεπικοινωνιών του Βελγίου (Proximus), της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων και άλλων κοινοτικών υπηρεσιών και οργάνων. Στον ίδιο κλάδο απασχολούνται εξάλλου και άλλες ελληνικές εταιρείες, σε διάφορα έργα και παροχή υπηρεσιών προς ευρωπαϊκούς αλλά και βελγικούς φορείς.

Σημαντικό γεγονός υπήρξε η μεταφορά της έδρας του μεγάλου ελληνικού μεταλλουργικού ομίλου Βιοχάλκο στο Βέλγιο και η είσοδος της μετοχής του στο Χρηματιστήριο Βρυξελλών. Η είσοδος της Βιοχάλκο στο Χρηματιστήριο Βρυξελλών πραγματοποιήθηκε στις 22 Νοεμβρίου 2013. Έτσι τον Νοέμβριο του 2013, έλαβαν χώρα δύο εταιρικές συγχωνεύσεις, η πρώτη μεταξύ των βελγικών επιχειρήσεων Cofidin (όμιλος συμμετοχών που κατείχε το 13,3% του μετοχικού κεφαλαίου της

Βιοχάλκο) και ViohalcoS.A. (θυγατρική εταιρεία συμμετοχών του ομίλου Βιοχάλκο στο Βέλγιο). Τον Δεκέμβριο 2016, οι εταιρείες Σωληνοουργία Κορίνθου Συμμετοχών και Ελληνικά καλώδια Συμμετοχών απορροφήθηκαν από την εταιρεία CenergyHoldings με έδρα το Βέλγιο. Οι παραγωγικές εγκαταστάσεις των δύο εταιρειών, όπως ανακοίνωσε στον τύπο η εταιρεία, θα παραμείνουν στην Ελλάδα. Οι εταιρείες που είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών είναι κυρίως εξαγωγικές με το μεγαλύτερο μέρος των εσόδων τους να προέρχονται από το εξωτερικό. Σύμφωνα με τον Όμιλο, οι δύο εταιρείες θα παραμείνουν εισηγμένες στο ΧΑΑ. Η δημιουργία του νέου εταιρικού σχήματος έχει ως στόχο την ευνοϊκότερη χρηματοδότηση της εταιρείας αλλά και την διεκδίκηση έργων παγκοσμίως στον τομέα της ενέργειας.

Τον Οκτώβριο του 2017 η εταιρεία Ελληνικά Καλώδια Α.Ε. υπέγραψε σύμβαση με τον όμιλο DEME για την προμήθεια συστημάτων υποβρυχίων καλωδίων στο Βέλγιο. Η Ελληνικά Καλώδια Α.Ε. υπέγραψε σύμβαση αξίας 70 εκ. ευρώ με την Dredging International NV, μέλος του Ομίλου DEME, για την προμήθεια συστημάτων υποβρυχίων καλωδίων υψηλής τάσης, που θα χρησιμοποιηθούν για τη σταδιακή διασύνδεση αιολικών πάρκων στο βέλγικο τμήμα της Βόρειας Θάλασσας, με το χερσαίο δίκτυο υψηλής τάσης στην περιοχή Zeebrugge του Βελγίου, για το έργο Modular Offshore Grid (“MOG”) της βελγικής εταιρίας Elia στη Βόρεια Θάλασσα. Τα υποβρύχια καλώδια θα κατασκευαστούν στο εργοστάσιο της θυγατρικής της Ελληνικά Καλώδια Α.Ε., Fulgor στην Κόρινθο. Ο βελγικός όμιλος εταιρειών DEME, που δραστηριοποιείται στον κλάδο περιβαλλοντικής και θαλάσσιας μηχανικής και εκσκαφής βυθού κατέχει ηγετική θέση σε διεθνές επίπεδο στην εκτέλεση σύνθετων ναυπηγικών έργων. Στον όμιλο εταιρειών DEME εργάζονται 4.600 άτομα παγκοσμίως και το 2016 πραγματοποίησε κύκλο εργασιών 1.97 δισ. Ευρώ. Επίσης τον Νοέμβριο του 2018 η Seamade NV ανέθεσε την προμήθεια και την εγκατάσταση υποβρυχίων καλωδίων για τη διασύνδεση του αιολικού πάρκου Seamade, με το δίκτυο του Βελγίου στην κοινοπραξία Tideway – Ελληνικά Καλώδια. Η σύμβαση αξίας 44 εκατ. ευρώ αφορά τον σχεδιασμό και παραγωγή περίπου 30 χιλιομέτρων καλωδίων 220 kV και για τα δύο αιολικά πάρκα, την υποβρύχια εγκατάσταση τους και τη διασύνδεση των αιολικών πάρκων με το δίκτυο του Βελγίου.

Παράλληλα πρόσφατα η τσιμεντοβιομηχανία TITAN μετέφερε την έδρα της στο Βέλγιο, ολοκληρώνοντας την διαδικασία το 2109.

Επισημαίνουμε ότι μία εκ των μεγαλύτερων βιομηχανιών σοκολάτας του Βελγίου με πολύ μεγάλη διεθνή παρουσία, η Leonidas, είναι ιδιοκτησίας ελλήνων ομογενών του Βελγίου.

Τα τελευταία χρόνια δραστηριοποιούνται στην βελγική αγορά στον κλάδο του λιανεμπορίου, ορισμένες επιχειρήσεις όπως για παράδειγμα η εταιρεία φυσικών καλλυντικών Korres η οποία διαθέτει κατάστημα σε κεντρικό σημείο των Βρυξελλών, αλλά παράλληλα έχει επιτύχει διανομή των προϊόντων του σε μεγάλο αριθμό φαρμακείων.

Η στρωματοποίηση και εταιρεία ειδών επίπλωσης και σπιτιού COCO-MAT διαθέτει κατάσταση στην Αμβέρσα.

Η ελληνική βιομηχανία ειδών επίπλωσης γραφείων Δρομέας, εγκαινίασε στα τέλη του 2015 μεγάλο κατάστημα σε προάστιο των Βρυξελλών. Η Δρομέας είναι μεγάλος προμηθευτής επίπλων της Έυρ. Επιτροπής και άλλων ευρωπαϊκών οργάνων. Το τελευταίο διάστημα δραστηριοποιείται και στην βελγική αγορά.

Η εταιρεία ERGON διαθέτει κατάσταση λιανεμπορικής διάθεσης τροφίμων, το οποίο συνδυάζει την παροχή υπηρεσιών εστίασης με την πώληση υψηλής ποιότητας ελληνικών γαστρονομικών προϊόντων.

Η Doctoranytime Βελγίου (Doctoranytime.be) είναι δημιούργημα της αντίστοιχης ελληνικής startup η οποία αφορά σε online κρατήσεις για ραντεβού με ιατρούς. Η προσαρμογή της ελληνικής πλατφόρμας στην ιατρική αγορά του Βελγίου έγινε το 2016 με την άντληση χρηματοδότησης ενός εκατομμυρίου ευρώ και μέσα στους πρώτους μήνες της λειτουργίας της, έχει ήδη επιτύχει σημαντική επισκεψιμότητα μέσω ενός δικτύου 1.000 εγγεγραμμένων ιατρών. Βασικοί χρηματοδότες και μέτοχοι είναι οι Απόστολος Αποστολάκης και Ελευθερία Ζούρου με συνιδρυτή και Γενικό Διευθυντή του Βελγικού τμήματος τον Sylvain Niset. Οι δυο εταιρείες έχουν 40 άτομα προσωπικό με κέντρο ανάπτυξης και ερευνών (R&D) την Ελλάδα.

Η εταιρεία VIVA και ειδικότερα η εταιρεία VivaWallet άνοιξε γραφείο στις Βρυξέλλες ξεκινώντας την δραστηριότητα της από το 2016. Η Viva Wallet αποτελεί αδειοδοτημένο Ίδρυμα Έκδοσης Ηλεκτρονικού Χρήματος για όλες τις εντός χώρες της Ευρωπαϊκής Ζώνης Πληρωμών (EOX-31) ενώ παράλληλα είναι Principal Member της Mastercard & της Visa καθώς και συνεργάτης της Alipay για την Ευρώπη.

Επίσης η εταιρεία Veridos Ματσούκης Α.Ε. έως το 2019 είχε σύμβαση με το Ινστιτούτο Οδικών και Εμπορευματικών Μεταφορών του Βελγίου (L'Institut Transport routier & Logistique Belgique) για την παράδοση ταχογράφων υψηλής ποιότητας, που χρησιμοποιεί το υπουργείο Μεταφορών του Βελγίου. Σύμφωνα με την εταιρεία, παραδίδονται σε ετήσια βάση 25.000 ταχογράφοι στο Βέλγιο, ενώ η εταιρεία τροφοδοτεί με διαβατήρια, ταυτότητες, άδειες οδήγησης κλπ. πολλές χώρες.

Η πλειονότητα των ελληνόκτητων εισαγωγικών επιχειρήσεων στο Βέλγιο είναι σχετικά μικρού μεγέθους, με δραστηριότητες στο χώρο των εισαγωγών και του εμπορίου τροφίμων και ποτών όπου στην πλειοψηφία τους εφοδιάζουν ελληνικά εστιατόρια. Η ελληνική ομογένεια του Βελγίου σε κάποιο βαθμό ασχολείται με εισαγωγή ελληνικών τροφίμων τα οποία κυρίως προορίζονται/προωθούνται σε καταστήματα εστίασης. Υπάρχει μεγάλος αριθμός ελληνικών εστιατορίων σε όλο το Βέλγιο ενώ μερικά από αυτά ειδικεύονται σε υψηλού επιπέδου γαστρονομία και έχουν διακριθεί.

Τα τελευταία χρόνια η προσπάθεια των ελληνικών επιχειρήσεων δείχνει να αποδίδει καθώς και όλο και περισσότερο τα ελληνικά προϊόντα βρίσκονται στα ράφια μεγάλων καταστημάτων λιανικής καθώς επίσης δείχνουν να κερδίζουν χώρο και τα ελληνικά βιολογικά προϊόντα, κυρίως ελαιόλαδο, αλλά και άλλα, κυρίως σε

εξειδικευμένα καταστήματα αλλά και τμήματα πώλησης βιολογικών προϊόντων στα supermarket.

Υπάρχει επίσης αξιόλογος αριθμός Ελλήνων και Ελληνών ομογενών οι οποίοι κατέχουν σημαντικές θέσεις ως στελέχη ευρωπαϊκών υπηρεσιών ή διεθνών οργανισμών. Σημειώνουμε ότι στο Βέλγιο δραστηριοποιούνται δύο επιχειρηματικοί σύνδεσμοι ελληνικού ενδιαφέροντος, το Βέλγο-Ελληνικό Εμπορικό Επιμελητήριο και η Buccephalos Business Association.

2.1.4 Επενδύσεις του Βελγίου στην Ελλάδα

Η επενδυτική παρουσία του Βελγίου στην Ελλάδα είναι σχετικά περιορισμένη. Η πλειονότητα των βελγικών εταιρειών που δραστηριοποιούνται στη χώρα μας αφορά κυρίως στον τομέα φαρμακευτικών και χημικών προϊόντων.

Πίνακας 15: Επενδύσεις του Βελγίου στην Ελλάδα

(ποσά σε εκ.)	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Ροές	33	138	34	-56	59	312
ΑΞΕ προς την Ελλάδα (απόθεμα)	668,3	1132,7	2410	1895	1865	-

Πηγή: Τράπεζα Ελλάδος

Επενδυτικό ενδιαφέρον για την χώρα μας έχει τα τελευταία χρόνια επιδείξει η διαχειρίστρια εταιρεία του βελγικού δικτύου φυσικού αερίου, Fluxys, η οποία είναι μέτοχος του αγωγού TAP με μερίδιο 19% και προτίθεται να επενδύσει σε έργα κατασκευής του ελληνικού τμήματος του αγωγού, ενώ για την απόκτηση του 66% του μετοχικού κεφαλαίου του ΔΕΣΦΑ στον οποίο αναδείχθηκε πλειοδότη η κοινοπραξία των εταιρειών Snam SpA, Enagás Internacional SLU και της βελγικής Fluxys, το επενδυτικό σχήμα στο οποίο συμμετείχε και η Fluxys υπέβαλλε την υψηλότερη προσφορά.

Σημαντική βελγική επένδυση στην Ελλάδα είναι η εξαγορά της ελληνικής λιανεμπορικής αλυσίδας τροφίμων AB Βασιλόπουλος από τον βελγικό όμιλο DELHAIZE το 1992.

Το 2016, ο βελγικών συμφερόντων όμιλος Ravago εξαγόρασε την εταιρεία ΔΕΛΤΑ Χημική και στην συνέχεια εξαγόρασε το σύνολο των μετοχών της ελληνικής εταιρείας ΠΕΝΤΑΠΛΑΣΤ από την οικογένεια Αντωνάτου. Η ΠΕΝΤΑΠΛΑΣΤ δραστηριοποιείται στον τομέα διανομής πλαστικών προϊόντων και διαθέτει ιδιόκτητες αποθήκες σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη οι οποίες λειτουργούν ως κέντρα διανομής. Η Ravago, όμιλος βελγικών συμφερόντων με έδρα το Λουξεμβούργο, είναι ένας από τους μεγαλύτερους ομίλους παραγωγής πρώτων υλών για πλαστικά,

με 230 γραφεία σε περισσότερες από 50 χώρες σε όλο τον κόσμο. Διαθέτει 30 παραγωγικές εγκαταστάσεις σε Βόρεια Αμερική και Ευρώπη, μεταξύ αυτών και στην Ελλάδα.

Ανάμεσα στις σημαντικές επενδύσεις βελγικών εταιρειών στην Ελλάδα είναι η βιομηχανία πλαστικών Resiluxη οποία διαθέτει εργοστάσιο παραγωγής πλαστικών υλικών συσκευασίας τύπου PET, στην Πάτρα, αυτή της βιομηχανίας σοκολάτας, ειδών αρτοποιίας και ζαχαροπλαστικής PURATOS(στα Οινόφυτα), αλλά και αυτή της BrownHoldingsS.A.στην Θήβα με μονάδα παραγωγής πλαστικών και χάρτινων υλικών συσκευασίας (ΜΟΡΝΟΣ Α.Ε.).

Βελγικές επενδύσεις υπάρχουν ακόμη στους κλάδους κατασκευών, εξορύξεων, τηλεπικοινωνιών, υπηρεσιών logistics, καθώς και εμπορίου διαφόρων προϊόντων (ειδών διατροφής, ποτών, αγροτικών προϊόντων, ενδυμάτων, κλωστοϋφαντουργικών, μηχανολογικού εξοπλισμού, μεταφορικού εξοπλισμού, ελαστικών, συστημάτων κλιματισμού, δομικών υλικών, ιατρικών και εργαστηριακών ειδών, ειδών σπιτιού, προϊόντων ξύλου / χαρτιού, φαρμακευτικών και χημικών προϊόντων – μεταξύ των οποίων το γραφείο της χημικής βιομηχανίας SOLVAYστην Αθήνα, καλλυντικών και απορρυπαντικών, επίπλων και φωτιστικών).

Στις 30.12.2016 υπεγράφη σύμβαση μεταξύ της Βελγικής τράπεζας KBC (KBC Group) και της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος (ΕΤΕ) για την πώληση του 99.91% της θυγατρικής της στην Βουλγαρία, United Bulgarian Bank A.D. (UBB) και του 100% της θυγατρικής της εταιρίας Interlease E.A.D. Το τίμημα ανέρχεται σε 610 εκατομμύρια ευρώ.

Επίσης τον Δεκέμβριο του 2017 η βελγική ναυτιλιακή εταιρία Europan NV ανακοίνωσε την εξαγορά της Gener8 Maritime, συμφερόντων του εφοπλιστή Πήτερ Γεωργιόπουλου. Πρόκειται για μία συμφωνία ύψους 504 εκατ. δολ. στην αγορά των τάνκερ. Η συμφωνία προβλέπει ότι κάθε 0,7272 μετοχές της Europan θα ανταλλάσσονται με μία μετοχή της Gener8. Η Europan θα κατέχει ποσοστό 72% στη νέα εταιρία ενώ το υπόλοιπο θα ανήκει στη Gener8.

Το Μάρτιο του 2018 η Wind Hellas επέλεξε την βελγική εταιρείας Zappware για την παροχή τηλεοπτικού περιεχομένου στους συνδρομητές της. Στο πλαίσιο της παρουσίασης της νέας υπηρεσίας που ονομάζει «multiscreen video», η εταιρεία τηλεπικοινωνιών Wind επέλεξε για την παροχή τηλεοπτικού περιεχομένου στους συνδρομητές την βελγική εταιρεία Zappware. Η εταιρεία Zappware ιδρύθηκε το 2001 και αναπτύσσει λογισμικό βασισμένο στο «υπολογιστικό νέφος (cloud)», με δυνατότητες εξατομίκευσης για Android-TV, για smartphones, tablets και web-browsers. Τα χαρακτηριστικά της πλατφόρμας της περιλαμβάνουν ζωντανές και catch-up τηλεοπτικές μεταδόσεις, εγγραφές και Video - On-Demand (VOD).

Σύμφωνα με στοιχεία που μας παρείχε το Γραφείο Οικονομικών Εμπορικών Υποθέσεων της Φλάνδρας στην Αθήνα, όπως φαίνεται από τον παρακάτω πίνακα υπάρχουν 16 βελγικές επιχειρήσεις εγκατεστημένες στην Ελλάδα. Τα ονόματα των επιχειρήσεων διατίθεται στο παράρτημα 4.1 (πίνακας 20).

2.2 Θεσμικό πλαίσιο οικονομικής συνεργασίας Ελλάδας - Βελγίου

Πέραν των κοινοτικών ρυθμίσεων, οι βασικές συμφωνίες οικονομικού περιεχομένου, που έχουν υπογραφεί μεταξύ Ελλάδας και Βελγίου, είναι οι εξής:

☒ Συμφωνία περί Απαλλαγής της Διπλής Φορολογίας Εισοδήματος (24.5.68, Ν.Δ 117/1969 ΦΕΚ 41/Α/1969). Αναθεωρήθηκε και μονογραφήθηκε το 1994 και υπεγράφη στην Αθήνα στις 25 Μαΐου του 2004. Το Βέλγιο κύρωσε την Συμφωνία στις 22/9/2005. Από ελληνικής πλευράς η Συμφωνία κυρώθηκε με τον Νόμο 3407 (ΦΕΚ 266/Α/25.10.2005. Εν. Ισχ. 30-12-2005. Αν. ΦΕΚ 36/Α/16-2-2006). Στις 16.3.2010 υπογράφηκε στις Βρυξέλλες Πρωτόκολλο που τροποποιεί την Συμφωνία (άρθρο 25), το οποίο κυρώθηκε από ελληνικής πλευράς με τον Νόμο 4106 (ΦΕΚ 6/Α/9.1.2013).

☒ Συμφωνία Απαλλαγής Φορολογίας Αεροπορικών και Ναυτιλιακών Επιχειρήσεων (23.6.54, ΦΕΚ 62/Α/1955)

☒ Συμφωνία Οδικών Μεταφορών (16.7.69, Ν 366/22-6-1976, ΦΕΚ160/Α/25-6-1976).

☒ Αεροπορική Σύμβαση (13-4-1955, ΦΕΚ107/Α/1957 Εμπιστευτικό μνημόνιο κατανοήσεως επί της ανωτέρω συμβάσεως 12-5-1972).

☒ Συμφωνία Κοινωνικών Ασφαλίσεων (1-4-58, ΦΕΚ 179/1958 και 191/1960).

☒ Αεροπορική Σύμβαση Αθήνα, 13-4-1955, ΦΕΚ 107/Α/1957.

Στα πλαίσια επίσημης επίσκεψης του Προέδρου της Δημοκρατίας κ. Στεφανόπουλου στο Βέλγιο τον Φεβρουάριο του 2005 πραγματοποιήθηκε επιχειρηματική αποστολή με στόχο την ανανέωση των διμερών σχέσεων, και της οικονομικής συνεργασίας με το Βέλγιο. Κατά την διάρκεια της επίσημης επίσκεψης υπεγράφη Κοινή Δήλωση μεταξύ της ηγεσίας της Ένωσης Βέλγων Επιχειρηματιών και του ΣΕΒ, αναφορικά με τους στόχους της Στρατηγικής της Λισσαβόνας, την οποία συνυπέγραψε και ο τότε πρίγκιπας και νυν βασιλιάς του Βελγίου Φίλιππος.

3 Απολογισμός δράσεων οικονομικής διπλωματίας 2021

- Επίσημη Επίσκεψη βασιλικού ζεύγους Βελγίου (2-4/5/2022). Προετοιμασία φακέλου σε θέματα διμερών οικονομικών σχέσεων και οικονομία του Βελγίου.
- Συμμετοχή σε ενημερωτικές συναντήσεις στο βελγικό ΥΠΕΞ. Πραγματοποιήθηκαν 4 τέτοιες συναντήσεις το 2021 για θέματα

εξωτερικών εμπορικών σχέσεων εν' όψει Συμβουλίων Εξωτερικών Υποθέσεων της Ε.Ε.

- FOOD EXPO GREECE Διαδικτυακή έκθεση. Προσέλκυση αγοραστών από Βέλγιο
- POSIDONIA 2022. Ενημέρωση τοπικών φορέων.
- SALON DES VACANCES. 24-27/3/2022. Υποστήριξη ΕΟΤ.
- SECOND HOME EXPO. 15-16/10/2022. Ενημέρωση ελληνικών επιχειρήσεων.
- ΓΕΥΣΙΓΝΩΣΙΑ ΟΙΝΩΝ. 30/3/2022. Συνεργασία στη διοργάνωση.
- BELGIAN BOAT SHOW. 20-24/10/2022. Ενημέρωση ελληνικών επιχειρήσεων.
- MANOS GERAKINIS PARFUMS. 24/11/2022. Συμμετοχή στην εκδήλωση λανσαρίσματος πολυτελών αρωμάτων του οίκου.
- Απαντήθηκαν 110 αιτήματα επιχειρήσεων από την Ελλάδα

4 Συμπεράσματα – προτάσεις

4.1 Προοπτική ανάπτυξης διμερούς εμπορίου αγαθών και υπηρεσιών

Το Βέλγιο αποτελεί μια ώριμη και ανεπτυγμένη οικονομία στο κέντρο της Ευρώπης, εύκολα προσβάσιμη από κανάλια διανομής χωρών της δυτικής Ευρώπης, οι οποίες παράγουν αρκετά προϊόντα που ανταγωνίζονται τα Ελληνικά. Το Βέλγιο είναι μια ανταγωνιστική αγορά όπου οι εισαγωγείς εξετάζουν τα προϊόντα με βάση την ποιότητα, στην χαμηλότερη δυνατή τιμή. Παράλληλα λόγω του πολυπολιτισμικού περιβάλλοντος, για πολλά προϊόντα αποτελεί ιδανική αγορά για δοκιμή προϊόντων στην Ευρώπη είτε από ευρωπαϊκές εταιρείες, είτε εταιρείες τρίτων χωρών, που προτίθεται να πωλήσουν τα προϊόντα τους στην Ευρώπη.

Οι πολιτισμικές και γλωσσικές διαφορές στις τρεις περιφέρειες του Βελγίου επηρεάζουν και τον τρόπο με τον οποίο κλείνονται εμπορικές συμφωνίες. Οι επιχειρήσεις θα πρέπει στην επιλογή των τοπικών συνεργατών/εισαγωγέων/διανομέων θα πρέπει να εξασφαλίσουν ότι μπορούν να λειτουργούν επιτυχημένα και στις 3 περιφέρειες. Σε διαφορετική περίπτωση θα πρέπει να επιλέξουν διαφορετικούς συνεργάτες για κάθε περιοχή.

Κατηγορίες προϊόντων οι οποίες έχουν ιδιαίτερη δυναμική και προοπτικές στην αγορά του Βελγίου είναι τα ελληνικά νωπά και μεταποιημένα αγροτικά προϊόντα, τα τρόφιμα και ποτά. Οι συνολικές εξαγωγές αυτών των προϊόντων αποτελούν περίπου το 19% των συνολικών εξαγωγών μας προς το Βέλγιο. Ιδιαίτερη μνεία θα μπορούσε να γίνει για την αναπτυσσόμενη στο Βέλγιο αγορά βιολογικών προϊόντων, στο πλαίσιο της τάσης για υγιεινή διατροφή.

Η περαιτέρω ανάπτυξη των ελληνικών εξαγωγών σε τρόφιμα - ποτά εξαρτάται από την δυνατότητα διείσδυσης σε μεγάλες λιανεμπορικές αλυσίδες τροφίμων στο Βέλγιο. Η διείσδυση των ελληνικών επιχειρήσεων δυσχεραίνεται από τον ανταγωνισμό παρόμοιων προϊόντων, αλλά και από τον περιορισμένο αριθμό μεγάλων λιανεμπορικών αλυσίδων στη Βελγική αγορά, οι οποίες την καθιστούν ολιγοπωλιακή και κατά συνέπεια δύσκολα προσβάσιμη από μικρομεσαίες

επιχειρήσεις. Ωστόσο, η εδραίωση παγκοσμίως της μεσογειακής διατροφής ως ωφέλιμης αλλά και η εξοικείωση των Βέλγων με την ελληνική κουζίνα λόγω τουρισμού και ελληνικών εστιατορίων στο Βέλγιο μπορούν να διευκολύνουν την επιτυχή διεξόδυση των ελληνικών προϊόντων.

Σχετικά καλές προοπτικές έχουν οι ελληνικοί οίνοι οι οποίοι τα προηγούμενα χρόνια έτυχαν σημαντικής προώθησης με πλήθος γευσιγνωσιών από το Γραφείο ΟΕΥ σε συνεργασία με φορείς και επιμελητήρια. Το Βέλγιο συνολικά πραγματοποιεί εισαγωγές οίνου αξίας περίπου 1 δις ετησίως καθώς στερείται αξιόλογης τοπικής παραγωγής. Επίσης τα ελληνικά αλιεύματα ειδικότερα τσιπούρα και λαβράκι έχουν ιδιαίτερα καλές προοπτικές στην αγορά του Βελγίου.

Μεγάλες προοπτικές έχει και το τυποποιημένο ελληνικό ελαιόλαδο το οποίο, ενώ είναι διαθέσιμο σε εστιατόρια και εξειδικευμένα καταστήματα τροφίμων, ενώ αντιμετωπίζει έντονο ανταγωνισμό από ιταλικές και ισπανικές επιχειρήσεις. Τα τελευταία χρόνια η παρουσία του ελληνικού ελαιόλαδου αυξάνεται στα ράφια των μεγάλων λιανεμπορικών αλυσίδων. Το 60% της διανομής του ελαιολάδου (του οποίου, το 85% αντιστοιχεί σε έξτρα παρθένο ελαιόλαδο) γίνεται μέσω των μεγάλων αλυσίδων ειδών διατροφής (Carrefour-GB, Delhaize, Colruyt) και μέσω των καταστημάτων harddiscount με κυριότερους εκπροσώπους τα Aldi και Lidl. Τα ελληνικά ελαιόλαδα διατίθενται κυρίως στα μεγάλα σουπερμάρκετ (Carrefour, Delhaize), σε κάποια softdiscount καταστήματα (Colruyt) και στους εισαγωγείς ελληνικών τροφίμων. Ένα μέρος των παραπάνω σουπερμάρκετ (Delhaize, Colruyt, Makro) εισάγουν μεγάλες ποσότητες ελληνικού ελαιολάδου απευθείας από Ελλάδα καθώς σε κάποια άλλα (Cora, Match) διακινείται το ελληνικό ελαιόλαδο μέσω των εισαγωγέων ελληνικών προϊόντων. Τα ισπανικά αλλά ιδίως τα ιταλικά ελαιόλαδα είναι τα μόνα διαθέσιμα στα ράφια των συνοικιακών σούπερ μάρκετ (GBexpress, Delhaizergroxy), των μπακάλικων και των harddiscount (Aldi&Lidl), προπάντως λόγω μεγαλύτερης ποικιλίας των τιμών και καλύτερου marketing αλλά και λόγω της μεγάλης προβολής των ιταλικών προϊόντων, που οφείλεται στην σημαντική ιταλική ομογένεια του Βελγίου.

Το σταθερά ανερχόμενο τουριστικό ρεύμα από το Βέλγιο σε συνδυασμό με την ύπαρξη σημαντικού ελληνικού ομογενειακού στοιχείου (υπολογίζεται σε περίπου 40 χιλιάδες) αλλά και η παρουσία μεγάλου αριθμού ελληνικών εστιατορίων σε όλο το Βέλγιο, υποβοηθούν και μπορούν περαιτέρω να δώσουν ιδιαίτερη δυναμική και προοπτικές για τα προϊόντα της ελληνικής γαστρονομίας στην αγορά του Βελγίου, δεδομένου ότι το βελγικό κοινό είναι αρκετά εξοικειωμένο με την γεύση και την ποιότητά τους.

Δράσεις πολλές από τις οποίες υλοποιούνται στον τομέα της διατροφής, προσκλήσεις Βέλγων αγοραστών σε κλαδικές εκθέσεις και εμπορικές εκδηλώσεις στην Ελλάδα, οι οποίες γίνονται και έχουμε ήδη παρουσία Βέλγων αγοραστών σε αυτές.

Επαναλαμβανόμενες προωθητικές ενέργειες αναβάθμισης της εικόνας των ελληνικών προϊόντων με δημοσιεύσεις στο βελγικό τύπο, προώθηση επιλεγμένων

ελληνικών προϊόντων σε μεγάλα σούπερ-μάρκετ, προσέγγιση βέλγων επωνύμων επαγγελματιών στο χώρο της εστίασης ώστε να περιλάβουν ελληνικές συνταγές και ελληνικά προϊόντα. Αν και πραγματοποιούνται τέτοιες πρακτικές, ο αριθμός τους είναι περιορισμένος δεδομένου του κόστους. Παράλληλα το περιορισμένο δίκτυο διανομής πολλών ελληνικών προϊόντων που δεν διατίθεται στα ράφια των μεγάλων αλυσίδων λιανικής δημιουργούν ερωτηματικά για την αποτελεσματικότητα τέτοιων ενεργειών.

Τα δομικά υλικά έχουν σχετικά καλή επίδοση, με διακυμάνσεις, θα μπορούσαν να αποτελέσουν μία ακόμη κατηγορία προϊόντων με αυξητική τάση δεδομένου ότι η χώρα και κυρίως η περιοχή των Βρυξελλών έχει έντονη κατασκευαστική δραστηριότητα. Κάποιες σχετικά μεγάλες ελληνικές εταιρείες δραστηριοποιούνται στην περιοχή π.χ ISO MAT, Μαθιός Πυρίμαχα έχουν κάποια δραστηριότητα. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον θα είχαν τα είδη σκίασης και γενικότερα μέσων μείωσης της θερμοκρασίας και έκθεσης σε υψηλές θερμοκρασίες. Τα περισσότερα κτίσματα δεν έχουν πατζούρια, ρολλά, τέντες και σχετικά είδη, αλλά η κλιματική αλλαγή ενδέχεται να καταστήσει αυτά τα είδη ολοένα και πιο σημαντικά. Σημαντικό θα ήταν αυτά τα προϊόντα να έχουν τη δυνατότητα να μην εμποδίζουν την έκθεση στην ηλιοφάνεια κατά τους χειμερινούς μήνες και να είναι εύκολη η τοποθέτησή τους σε ήδη κατασκευασμένα κτίρια.

Γενικά η περαιτέρω ανάπτυξη των ελληνικών εξαγωγών στο Βέλγιο είναι εφικτή, ωστόσο η επίτευξη καλών αποτελεσμάτων σε βάθος χρόνου θα είναι αποτέλεσμα μόνο πρωτοβουλιών που θα περιλαμβάνουν προσαρμογή προϊόντος με έρευνα και αξιολόγηση ανταγωνισμού και περιλαμβάνει ανταγωνιστική τιμολόγηση των προϊόντων. Η μακροπρόθεσμη επιχειρηματική στρατηγική είναι αναγκαία καθώς και οι συνέργειες με σκοπό την δημιουργία οικονομικών κλίμακας.

Πίνακας 16: Προοπτική ανάπτυξης διμερούς εμπορίου αγαθών και υπηρεσιών

A/A	Κλάδοι ενδιαφέροντος	Ανάλυση – Αιτιολόγηση
1	Ελληνικά νωπά και μεταποιημένα αγροτικά προϊόντα, τα τρόφιμα και ποτά. Ιδιαίτερες προοπτικές έχουν τα βιολογικά και οργανικά προϊόντα διατροφής	Η εδραίωση παγκοσμίως της μεσογειακής διατροφής ως ωφέλιμη αλλά και η εξοικείωση των Βέλγων με την ελληνική κουζίνα λόγω τουρισμού και ελληνικών εστιατορίων στο Βέλγιο μπορούν να διευκολύνουν την επιτυχή διείσδυση των ελληνικών προϊόντων.
2	Δομικά υλικά. Συστήματα και είδη σκίασης, πατζούρια, ρολλά, τέντες και σχετικά είδη. Κλιματισμός	Σχετική κατασκευαστική δραστηριότητα. Οι καύσωνες και γενικότερα οι υψηλές θερμοκρασίες είναι φαινόμενα ολοένα και συχνότερα, για το οποίο το Βέλγιο δεν είναι ιδιαίτερα προετοιμασμένο.

3	Τουρισμός	Σταθερά ανερχόμενο τουριστικό ρεύμα από το Βέλγιο στην Ελλάδα.
---	-----------	--

4.2 Προοπτική προσέλκυσης επενδύσεων

Το αυξανόμενο τουριστικό ρεύμα σε συνδυασμό με τις ανταγωνιστικές τιμές των ελληνικών εξοχικών κατοικιών, σε σχέση με γειτονικές στο Βέλγιο χώρες, όπως για παράδειγμα η Γαλλία θα μπορούσε η Ελλάδα να αποτελέσει προορισμό για αγορά δεύτερης-εξοχικής κατοικίας. Ήδη έχει εκδηλωθεί ενδιαφέρον προς το Γραφείο μας για αγορά κατοικίας ή για διευκολύνσεις και πληροφόρηση προς βέλγους που βρίσκονται στην διαδικασία αγοράς εξοχικής κατοικίας στην Ελλάδα.

Επίσης ο τομέας της ενέργειας έχει προσελκύσει σημαντικές επενδύσεις από το Βέλγιο με τις μεγάλες ενεργειακές εταιρείες του Βελγίου να έχουν ήδη παρουσία σε σημαντικά έργα στην χώρα μας. Η διαχειρίστρια εταιρεία του βελγικού δικτύου φυσικού αερίου, Fluxys, είναι μέτοχος του αγωγού TAP με μερίδιο 19% ενώ αναδείχθηκε πλειοδότη σε κοινοπραξία εταιρειών για την απόκτηση του 66% του μετοχικού κεφαλαίου του ΔΕΣΦΑ.

Ο τομέας του supplychainmanagement/ logistics θα μπορούσε να προσελκύσει επενδύσεις, αφενός λόγω της θέσης της χώρας σε σχέση με τα βαλκάνια και την Μέση Ανατολή, αφετέρου λόγω των υψηλότερου επιπέδου υποδομών, σε σχέση με γειτονικές χώρες. Αν και ο όγκος των συναλλαγών του Βελγίου με τα βαλκάνια δεν είναι πολύ υψηλός το ενδιαφέρον των Βελγικών επιχειρήσεων δείχνει να αυξάνεται.

Πίνακας 17: Προοπτική προσέλκυσης επενδύσεων από το Βέλγιο.

A/A	Κλάδοι ενδιαφέροντος	Ανάλυση – Αιτιολόγηση
1	Τουρισμός / εξοχική κατοικία.	Το σταθερά ανερχόμενο τουριστικό ρεύμα από το Βέλγιο. Ενδιαφέρον για αγορά εξοχικής κατοικίας.
2.	Ενέργεια / ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.	Ήδη υπάρχουν σημαντικές βελγικές επενδύσεις στο τομέα ενέργειας - μπορούν περαιτέρω να ενισχυθούν.
3	Υπηρεσίες supplychain management/Logistics	Η θέση της χώρας και οι υποδομές θα μπορούσε να προσελκύσει βελγικές εταιρείες να επενδύσουν.

4.3 Προτάσεις δράσεων ενίσχυσης εξωστρέφειας

Το σταθερά ανερχόμενο τουριστικό ρεύμα από το Βέλγιο σε συνδυασμό με την ύπαρξη σημαντικού ελληνικού ομογενειακού στοιχείου (υπολογίζεται σε περίπου 40 χιλιάδες) αλλά και η παρουσία μεγάλου αριθμού ελληνικών

εστιατορίων σε όλο το Βέλγιο, υποβοηθούν και μπορούν περαιτέρω να δώσουν ιδιαίτερη δυναμική και προοπτικές για τα προϊόντα της ελληνικής γαστρονομίας στην αγορά του Βελγίου, δεδομένου ότι το βελγικό κοινό είναι αρκετά εξοικειωμένο με την γεύση και την ποιότητά τους.

Δράσεις που υλοποιούνται στον τομέα της διατροφής, περιλαμβάνουν προσκλήσεις Βέλγων αγοραστών σε κλαδικές εκθέσεις και εμπορικές εκδηλώσεις στην Ελλάδα, επαναλαμβανόμενες προωθητικές ενέργειες αναβάθμισης της εικόνας των ελληνικών προϊόντων με δημοσιεύσεις στο βελγικό τύπο, προώθηση επιλεγμένων ελληνικών προϊόντων σε μεγάλα σούπερ-μάρκετ, προσέγγιση βέλγων επωνύμων επαγγελματιών στο χώρο της εστίασης ώστε να περιλάβουν ελληνικές συνταγές και ελληνικά προϊόντα.

Τοτουριστικό ρεύμα προς την Ελλάδα παρουσιάζει σταθερή αύξηση τα τελευταία χρόνια και η Ελλάδα, εκτός του 2020 λόγω πανδημίας, αποτελεί σταθερά τουριστικό προορισμό για τους Βέλγους. Τα τουριστικά γραφεία είτε σε καταστήματα είτε στο διαδίκτυο προτείνουν προορισμούς και προσφορές κυρίως στα Ελληνικά νησιά. Εκτός από την διακίνηση μεταλλευμάτων και προϊόντων όπως χαλκό, αργίλιο κλπ που παρουσιάζουν διακυμάνσεις στη ζήτηση, τα δομικά υλικά θα μπορούσαν να έχουν σχετικά καλύτερη επίδοση, δεδομένου ότι η χώρα και κυρίως η περιοχή των Βρυξελλών και της Φλάνδρας έχει σχετική κατασκευαστική δραστηριότητα.

Γενικά δεν πραγματοποιούνται σημαντικές εμπορικές εκθέσεις στο Βέλγιο λόγω της γειννίας της χώρας με άλλες σημαντικές χώρες όπου πραγματοποιούνται παγκοσμίου εμβέλειας εκθέσεις πχ. ANUGA στην Γερμανία και SIAL στο Παρίσι.

4.1.3 Βελγικές επιχειρήσεις εγκατεστημένες στην Ελλάδα

Πίνακας 18: Βελγικές επιχειρήσεις στην Ελλάδα

Εταιρεία	Βελγική εταιρεία	Προϊόντα
JANSSENCILAGPHARMACEUTICALS.A.	Janssen Pharmaceutica	Pharmaceuticals
AGFA GEVAERT S.A.	Agfa Gevaert	Graphic art/Radiography Photochemical products Healthcare
ARYSTA LIFE SCIENCE	Agriphar	Fertilisants, insecticides et fongicides
ALFA BETA VASSILOPOULOS S.A.	Delhaize	Supermarchés
BEL LIGHTING	Bel Lighting	Solutions d'éclairage
CARGLASS GREECE	Carglass	Car windows
DAIKIN HELLAS	Daikin Europe	Air conditioners
HELLENIC BREWERIES OF ATALANDI		Beers
INVE HELLAS	Inve aquaculture	Livestock feed (Fish)
OMEGA PHARMA HELLAS	Omega Pharma	O.T.C. Products
ORCHESTRA HELLAS S.A.	PREMAMAN	Kids garments & maternity fashion
PURATOS HELLAS S.A.	Puratos	Bakery Raw Materials
RAVAGO – RESINEX	Ravago	Isolation - Plastic raw materials
RESILUX HELLAS	Resilux	Plastic products
UCB PHARMA S.A. (HELLAS)	UCB Pharma	Pharmaceutical industry
ZETES NETWAVE S.A.	Zetes	IT Solutions for logistics

Πηγή : Γραφείο Οικονομικών Εμπορικών Υποθέσεων της Φλάνδρας στην Αθήνα

4.4 Χρήσιμες διευθύνσεις

Ο κατάλογος που ακολουθεί είναι ενδεικτικός.

1. Ελληνικές Αρχές

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΙΣ ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ

RuedesPetitsCarmes6, 1000 Bruxelles

Tel. : +322-5455500-01, 5455570, Fax: +322-5455585

E-mail: ambagre@skynet.be

Πρέσβης: Διονύσιος Καλαμβρέζος , Πληρεξούσιος Υπουργός Α΄

ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

RuedesPetitsCarmes 6, 1000 Bruxelles

Tel. : +322-5455506-07, Fax: +322-5455508

E-mail: ecocom-brussels@mfa.gr

Προϊστάμενος: Αναστάσιος Παπαθωμάς Σύμβουλος Ο.Ε.Υ. Α΄

ΜΟΝΙΜΗ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΗΝ

ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΝΩΣΗ - Τμήμα Στήριξης Επιχειρηματικότητας

ΕΥΤΥΧΙΑ ΜΠΑΚΟΠΟΥΛΟΥ, ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΟΕΥ Α΄, ΑΔΑΜΑΝΤΙΟΣ ΚΑΡΥΤΙΑΝΟΣ,

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΟΕΥ Α΄ & ΧΡΙΣΤΙΝΑ-ΕΙΡΗΝΗ ΜΑΥΡΟΜΑΤΗ, ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΟΕΥ Α΄

19-21 rue Jacques de Lalaing 1040 Bruxelles

Tel : (0032) 25515764, 672, 756

E-mail : e.bacopoulou@rp-grece.be, a.karytianos@rp-grece.be, c.mavromati@rp-grece.be

ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΟΥ ΕΟΤ για τις χώρες της BENELUX.

Rokin 93, 1^e etage – Amsterdam - Nederland

TEL: +31206248786 – Fax: +31206207031

E-mail: visitgreece@visitgreecebenelux.nl

www.visitgreece.gr

2. Διμερή επιμελητήρια – Ενώσεις

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ - UNION OF HELLENIC CHAMBERS OF COMMERCE

Γραφείο Βρυξελλών

Mrs. Eirini Konstantinidou, Director of the Representative Office in Brussels

Rue des PetitsCarmes 6, 1000 Bruxelles

Tel.: +322-5455530, fax : +322-5455545, e-mail :

irini.konstantinidou.uhcci@skynet.be

ΒΕΛΓΟ-ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ

Président : Nikos Korogiannakis ,

Rue des Colonies 56 - box 3, 1000 Brussels

Tel. : +32 2 629 42 53, Fax: +32 2 629 42 22, E-mail : nk@jurispectrum.com

BUCEPHALOS – ΕΝΩΣΗ ΕΛΛΗΝΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΩΝ ΒΕΛΓΙΟΥ

Président : M. Yiannis Dimas Vice-Président : Vassili Bousias

E-mail : info@bucephalos.org

HELLENIC FEDERATION OF ENTERPRISES (SEV)

Brussels Office

Ms. Iriani Pari, Permanent Delegate

Avenue de Cortenbergh 168, 1000 Bruxelles

Tel. : +322-2310053, fax : +322-2800891, e-mail : main@sevbxl.be

ARGO – ΔΙΚΤΥΟ ΕΛΛΗΝΩΝ ΒΡΥΞΕΛΛΩΝ /ARGO- BRUSSELS HELLENIC NETWORK

Mr. Spyros Pappas, President of the Executive Committee

Rue Stevin 49 / 51, 1000 Brussels

Tel.: +322-2315704&5, Fax: +322-7064829,

e-mail: argo@argo-network.eu

<http://argo-network.eu/el>

GAIA EPICHEIREIN SA – Brussels Office

Κατσιφόρου

19 Rue Guimard, 1040 Brussels

+32 25134173 e tsiforou@c-gaia.gr

3. Εμπορικά & Βιομηχανικά Επιμελητήρια Βελγίου

FLANDERS INVESTMENT & TRADE - GOVERNMENT OF FLANDERS - BELGIUM

Koning Albert II-laan 37, 1030 Brussels

Tel. : +322-504 87 11

Web site: <http://www.flandersinvestmentandtrade.com/en>

Chief Executive Officer: Claire Tillekaerts

Marnix Bierlin, International Business Department

Phone: +322-504 87 43

E-mail: marnix.bierlin@fitagency.be

WALLONIA EXPORT & INVESTMENT (AGENCE WALLONNE A L'EXPORTATION ET AUX INVESTISSEMENTS ETRANGERS)

Place Saintelette, 2 1080 Bruxelles

Tél : +32 2 421 82 11

Web site : <http://www.awex.be/fr-BE/Pages/Home.aspx>

E-mail: mail@awex.be

Mme. Pascale Delcomminette, Administratrice Générale,
tel.: +322-4218590, 4218310, 4218614 91 fax: +322-4218342
e-mail: p.delcomminette@awex.be

BRUSSELS INVEST & EXPORT

Avenue Louise 500/4 1050 Brussels

Tel : +32 (0)2 800 40 63 Fax : +32 (0)2 800 40 01

Web site: <http://www.investinbrussels.com/en>

E-mail: info@brusselsinvestexport.be

Mr. Guy Van Eyck, Project Manager & Inward Investment Coordinator for Northern, Central & Eastern Europe, tel.: +322-800 40 63

BECI - CHAMBER OF COMMERCE AND INDUSTRY BRUSSELS

Avenue Louise 500 1050 Brussels

T +32 (0)2 648 50 02 F +32 (0)2 640 93 28 info@beci.be www.beci.be

Mr. Thierry Willemarck,

President Mr. Olivier WILLOCX, Administrateur Délégué

Mr. Jean-Philippe Mergen,

Director Export, Enterprise Europe Brussels,

tel.: +322-2100177, fax: +322-6409328, e-mail: jpm@beci.be

BANQUE CARREFOUR DES ENTREPRISES

FPS Economy, SMEs, Self-employed and Energy

Management Department of the CBE

Northgate II, Boulevard du Roi Albert II, 16 , 1000 Brussels

<https://economie.fgov.be/en/themes/enterprises/crossroads-bank-enterprises>

(κεντρική ιστοσελίδα της Banque Carrefour des Entreprises σε 4 γλώσσες),

FEDERATION DES ENTREPRISES DE BELGIQUE - FEB ASBL

Rue Ravenstein 4 B-1000 Bruxelles

Tél. +32 2 515 08 11 Fax +32 2 515 09 99

Présidente : Michelle Sioen Tél.: +32 2 515 08 71 Fax : +32 2 515 09 61

E-mail : ivn@vbo-feb.be

Administrateur Délégué: Pieter Timmermans Tél.: +32 2 515 08 42 Fax: +32 2 515 09 25

E-mail: cva@vbo-feb.be Website: www.vbo-feb.be

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΤΟ ΒΕΛΓΙΟ (ΑΓΓΛΙΚΑ)

<https://www.business.belgium.be/en>

4. Τράπεζες

Banque Nationale de Belgique

Boulevard de Berlaimont 14, Bruxelles - BE 1000 , Belgium

Tel. : +32 2 221 21 11, e-mail : info@nbb.be, URL: <http://www.nbb.be>

General enquiries: info@nbb.be Tel : +32 2 221 21 11

Central Balance Sheet Office – Helpdesk : helpdesk.ba@nbb.be Tel : +32 2 221 30 01

Statistics – Datashop datashop@nbb.be Tel: +32 2 221 30 45

Press enquiries - Geert Sciot pressoffice@nbb.be Tel: +32 2 221 46 28

BNP Paribas Fortis

Montagne du Parc, 3, 1000 Bruxelles

phone : +32-2-762 20 00, fax : +32-2-565 42 22,

URL : <https://www.bnpparibasfortis.be>

BELFIUS

Boulevard Pachéco 44, Bruxelles - BE 1000 , Belgium

Tel.: +32 2 222 11 11 URL: <http://www.belfius.be/>

ING Belgique SA

Avenue Marnix 24 , Bruxelles - BE 1000 , Belgium

Tel.: +322 547 21 11, fax: +322 547 38 44, e-mail: info@ing.be, Agence Bruxelles -

Sablon: Rue de la Régence 20, 1000 Bruxelles,

Tel. : +322-5005940, fax : +322-5005948,

e-mail : bru.sablon-zavel@ing.be

URL: <http://www.ing.be/>

KBCBankNV

AvenueduPort 2 , Bruxelles - BE 1080

Belgium, Tel. + 32 (0)2 429 40 51, e-mail : investor.relations@kbc.com

URL: <https://www.kbc.be/>

Société Générale

Private Banking, Rue des Colonies 11 , Bruxelles - BE 1000

Belgium, Tel. : +322-5110206,

URL: <http://www.societegenerale.com/>

Deutsche Bank S.A.

Avenue Marnixlaan 17 , Bruxelles - BE 1000
Belgium, Tel.: +322-551 6511, fax: +322-551 6666
URL: <https://www.db.com/belgium/>

Beobank NV/SA (CMNE Belgium)

Generaal Jacqueslaan 263 /G , 1050 Ixelles
URL: <https://www.beobank.be>

GROUPE CRELAN

Boulevard Sylvain Dupuis 251, 1070 Bruxelles
Tel.: +322-55871111, Fax: +322-5587633
URL: <http://www.crelan.be>,
E-mail: info@crelan.be

5. Διοργανωτές Εκθέσεων**BRUSSELS EXHIBITION CENTER**

Place de Belgique 1 , BE – 1020 Brussels
T +32 2 474 82 63
F +32 2 474 83 90
URL : <http://www.brussels-expo.com>,
E-mail: sales@brussels-expo.com

FLANDERS EXPO

4.4.1 Maaltekouter 1
9051 Gent
Belgium
Tel: [+32 800 11 258](tel:+3280011258)
URL: <http://www.flandersexpo.be/>
E-mail: sales@easyfairs.com

6. Υπηρεσίες Βελγίου**ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΒΕΛΓΙΟ**

Κεντρική ιστοσελίδα που περιέχει πληροφορίες για το Βέλγιο.
<https://www.belgium.be/en>

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ-ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥΣ.

Ιστοσελίδα που καταχωρούνται διαγωνισμοί, προμήθειες στο Βέλγιο.

<https://my.publicprocurement.be/um/home.action>

INTELLECTUAL PROPERTY OFFICE

Federal Public Service Economy, SMEs, Self-employed and Energy
City Atrium, Rue du Progrès, 50, 1210 Brussels
Tel : +32 800 120 33 E-mail : piie_doc@economie.fgov.be

ΓΡΑΦΕΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

National Social Security Office
Victor Hortaplein 11
1060 Brussels
Telephone: +322 509 59 59
<https://www.onssrszls.fgov.be/en>

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΓΙΑ ΑΥΤΟΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΟΥΣ

National Institute for the Social Security of the Self-employed
Willebroekkaai 35
1000 Brussel
Tel: +32 2 546 42 11 Fax: +32 2 511 21 53
E-mail: info@rsvz-inasti.fgov.be